

Tanévkezdés méltatlan körülmények között

Hárítják a felelősséget

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi Gh. Șincai Technológiai Líceum hírnevéhez méltatlan körülmények között kezdte meg a 2022-23-as tanévet az iskola 39 osztályába járó diák. A szülői panaszok az első napok után már elkezdődtek, és mivel az eltelt hetekben nem történt semmi változás, egyre nagyobb a felháborodás. Most már nem hisznek abban sem, hogy az iskola teljes felújítása időben elkezdődik, és tanév végéig be is fejezik. Íme néhány a panaszokból.

Bedolai Gyöngyi

„A fiam tizedik osztályba jár. Én szülői értekezleten jártam először a tanteremnek kijelölt szűk helyiségben, és – bár korábban is megfordultam már olyan iskolákban, ahol nem voltak a legmegfelelőbbek a körülmények – az itteni, glettóra emlékeztető környezettől nagyon megdöbbentem, akárcsak a többi szülő. A szűk osztályteremben a diákok egy része a padja fölött lévő, erős neonfény miatt nem tud koncentrálni, megfájdul a fejük. Mivel a faipari szakközépiskola internátusában, ahol tanulnak, nincs bevezetve az internet, az oktatási folyamat a korábbi években megszokott digitális szemléltetőanya-

gok nélkül zajlik, ez bennünket szintén rosszul érint.” (N. I.)

„A lányom tizedikes, délután jár iskolába. A legnagyobb probléma az úgynevezett osztálytermekkel és az illemhellyel van. A terem ablakai mocsosok, nem lehet kinyitni őket. Eddig oda voltak, hogy be kell tartani a távolságot, most nem számít, hogy több mint 20 gyermeket beszüfölnak egy kicsi terembe, olyan közel egymáshoz, hogy bármilyen vírus az összes diák megbetegedését okozhatja. Az első nap, amikor fűtést ígértek, az öntvény kaloriferek ki sem

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Parasztudvar készül az állatkertben

A hét végén megnyitják a Marosvásárhelyi Állatkertben azt az istállót, amelyet valamikor az 1970-es évek elején építettek, és mindvégig zárva volt a látogatók előtt.

5.

A nehéz időkben is ki kell tartani

Idén ünnepelte fennállása 20. évfordulóját a Beresztelki Szarvasmarha-tenyésztők Egyesülete. Azon ritka agrárszakmai szövetségek egyike, amelyek sikerült összefognia a környékbeli gazdákat, közösen gondozzák az állatokat, a legelőket, a tejet pedig egy községbeli és egy szászregeni felvásárlóhoz juttatják el.

6.

Lejárt a jelszavak ideje?

Az IOS 16 egy olyan funkciót is hozott az iPhone-okra, amely a jelszavakat hivatott eltörölni. Ezt a funkciót Passkeys, avagy jelkulcsok névre keresztelte az amerikai gyártó.

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

„Intézményesített” diszkrimináció?

Mózes Edith

A Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fóruma (FCRCHM) „intézményesített diszkriminációval” vádolja Hargita Megye Tanácsát, hogy – szerintük – egyenlőtlenül és igazságtalanul osztja szét a megye települései között a rendelkezésre álló forrásokat. Azt állítják, hogy a megye északi részén lévő román településeknek jóval kisebb összegeket folyósít, mint a magyar településeknek. Erről a megyei tanács minapi ülésén a koalíciós pártok nem tudtak megegyezni.

Az FCRCHM elfogadhatatlannak nevezte a források „etnikai kritériumok szerinti” szétosztását. A határozattervezet szerint az összesen 24.668 lakosú Salamásnak, Galócásnak, Gyergyóhollónak, Bélbornak és Maroshévíznek összesen 1,023 millió lejt folyósítanak, míg a Gyergyói-medence más településeinek, például a 6165 lakosú Gyergyóremetének egymilliót, majdnem kétszer többet, mint a közel tízezer lakosú Maroshévíznek.

A Nemzeti Liberális Párt megyei tanácsosa azt mondta, hogy a gyergyószéki RMDSZ-es tanácsosok sem a PNL, sem a PSD frakcióját nem hívták meg arra a találkozóra, amelyen a megye északi településeinek járó pénz szétosztásáról döntöttek, a megvitatt

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

18., kedd
A Nap kel
7 óra 43 perckor,
lenyugszik
18 óra 31 perckor.
Az év 291. napja,
hátravan 74 nap.

IDŐJÁRÁS
Sok napsütés
Hőmérséklet:
max. 19 °C
min. 4 °C

*Isten éltesse!

Ma LUKÁCS és NÁNDOR napja.
NÁNDOR: a Ferdinánd magyar megfelelője, az utóbbi germán eredetű, jelentése: béke + merész.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. október 17.

1 EUR	4,9360
1 USD	5,0597
100 HUF	1,1784
1 g ARANY	269,5254

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

16. Olympikus-kupa

A hét végén, október 21–23. között 16. alkalommal tartják meg Marosvásárhelyen a fogyatékkal élő személyek Olympikus-kupáját. 21-én, pénteken délelőtt 10 órától halászversenyre várják a résztvevőket, 18 órakor kulturális előadásra kerül sor a Mihai Eminescu Kulturális Központban (Ifjúsági Ház). A Ligetben és a sportcsarnokban szombaton zajló sportversenyek megnyitója délelőtt 10.30-kor kezdődik. 10.40-kor a kerekesszékes gyorsasági verseny, a futó- és az asztalitenisz-verseny rajtol, 11 órától íjászat, 11.30-tól sakk-, ostábla- (táblé-) és dartsverseny, 12 órától célba dobás, 12.30-kor kosárlabdadobó verseny kezdődik. A díjazásra 19 órától kerül sor, majd buli zárja a rendezvényt.

Virágárosok jelentkezhettek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében október 28. – november 6. között virágvásár lesz a megyeszékhelyen. A természetek és árusok október 21-ig, péntekig adhatják le részvételi kérelmüket a személyi igazolvány másolatával és a 2022-es évre láttaozott, érvényes mezőgazdasági termelői bizonylattal az intézmény Győzelem tér 3. szám alatti székhelyén, a 15-ös irodában, vagy a megadott határidőig elküldhetik a biroul.unic@tirgumures.ro e-mail-címre.

Nyugdíjasok találkozója politikusokkal

A Magyar Nyugdíjasok Klubja október 20-án, csütörtökön 16 órától találkozót szervez dr. Vass Leventével, az egészségügyi minisztérium államtitkárával és Kovács Leventével, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnökével a megyei RMDSZ gyűléstermében. Minden érdeklődőt várnak.

Vásár a Színház téren

Őszi termékvásár nyílik október 19-én, szerdán Marosvásárhelyen, a Színház téren. A szombatig (aznap is) naponta 9 és 21 óra között nyitva tartó vásáron helyi termelők és kézművesek kínálják árucikkeiket. A gazdag választékban egyebek mellett házi élelmiszerek, édességek, szörpök, kézzel készített ékszerek, natúr kozmetikumok is megtalálhatók.

Rendkívüli vokálszimfonikus hangverseny

A XXXII. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál október 20-án, csütörtökön 19 órakor rendkívüli vokálszimfonikus hangversennyel folytatódik a Kultúrpalota nagytermében. A Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójával közösen szervezett hangversenyen a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Tobias Drewelius németországi karmester vezényli, szólisták: Borsos Edith soprán, Sorin Lupu tenor, Dani Dávid basszus (Magyarország), György Levente basszus, Johannes von Duisburg basszus (Németország), Szabó Péter tenor. Műsoron: válogatás Verdi Aida című operájából.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

XXXII. Silvestri fesztivál

Zongoraverseny

Csíky Csaba

Nagyszerű ötlettől vezérelve, a Művészeti Líceum zongora tanszékén nemzetközi zongoraversenyt hirdettek – a karmesterversenyen felbuzdulva – a Silvestri fesztivál keretében. A virtuózok versenyláza vagy a megmérettetés lehetősége, de mindenképpen dicsőretre méltó kezdeményezés. Valamikor Cifra György is egy ilyen megmérettetésen jutott szóhoz a budapesti Zeneakadémián, és lett azóta is a zongoristák etalonja.

A Silvestri fesztivál keretében legalább tíz együttes, cég, társaság, iskola, szövetség és egy Bösendorfer koncertzongora (Bécsből) a megmérettetés támogatójaként és eszközeként a fiatal tehetségek rendelkezésére állt. Végül itt is, mint a karmesterversenyen, a fináléban hárman maradtak.

Do Vale Ventura de Sousa Nuno Miguel 1996-ban született, Portugáliából jött. W. A. Mozart A-dúr K.V. 488 zongoraversenyét játszta.

Voropciuc Maria-Izabella (Romániából) 2002-ben született, és R. Schumann á-moll zongoraversenyét adta elő.

Fediurko Roman (Ukrajnából) 2004-ben született, Rachmaninov c-moll zongoraversenyét játszta.

A zenekart Romeo Rimbu, a váradi filharmonia karmestere dirigálta empatikusan, érzékenyen, tudása legjavát adva. A versenyzőknek nem stílári jártasságból kellett bizonyítani, hanem differenciált művészi attitűdből, azaz érzékenységből. A pódium ugyanis mindent felnagyít. Nemcsak a szemetes játékot, a csillárok vagy a fesztivál felirat folyamatos bámulását, a zenekari játékot kísérő testbeszédet is. Az eredményhirdetés nem kér kommentárt. Akinek a keze alatt igazán megszólalt a Bösendorfer, az volt a nyertes.

Székely Csaba a bolyais diákokkal találkozik

Október 18-án, kedden Székely Csaba drámaíró tart három rendhagyó irodalomórát a Bolyai Farkas Elméleti Líceum három osztályában. Az esemény szervezésében Sikó Olga, Fekete Erzsébet, Siklódi Beáta és Székely Emese tanárnő segít.

Székely Csaba (Marosvásárhely, 1981) író és drámaíró. Középkolai tanulmányait Aradon végezte, majd a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hallgatója lett. Az egyetem elvégzése után a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem drámaíró mesterképzésén tanult tovább. Ezek után az Erdély FM, majd a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem munkatársa lett. 2013 óta szabadfoglalkozású író. Novellái a Látó, az Alföld és a Jelenkor folyóiratokban jelentek meg. Drámai szövegei közül az angol nyelven írt *Do You Like Banana, Comrades?* elnyerte a BBC díját. Drámai szövegei középpontjában gyakran a románok és magyarok közötti viszony áll, ilyen például a *MaRo* vagy a *Vitéz Mihály*. Munkásságát számos díjjal jutalmazták, amelyek közül megemlíthjük a Színkritikusok Díját és a Kortárs Magyar Dráma Díjat.

Az Írók az iskolában projektet a marosvásárhelyi Podium Egyesület szervezi, és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal társfinanszírozásával valósul meg. A 2022-es évad támogatója a Reea Kft. A fő cél: a kortárs magyar és román irodalom népszerűsítése a fiatal olvasóközönség körében. Ennek érdekében román és magyar írók és költők tartanak rendhagyó irodalomórákat a partnertanintézményekben. Összesen 30 osztály, öt líceum és körülbelül 750-800 diák vesz részt a projekt keretében szervezett eseményeken.

Az idei partnertanintézmények között van a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, a Marosvásárhelyi Művészeti

Líceum, az Unirea Főgimnázium, az Alexandru Papiu Ilarian Főgimnázium és a Gheorghe Şincai Műszaki Líceum. Idén négy román és négy magyar író – Mărcuţiu-Rácz Dóra, Székely Csaba, Balázs Imre József, Kész Orsolya, Andreea Pop, Al. Cistelecan, Andrei Ruse, Alexandra Felseghi – találkozik a fenti öt marosvásárhelyi líceum diákjaival.

A Podium Egyesület közleménye

Fotó: Bereczky Sándor

RENDEZVÉNYEK

XXIV. Bernády Napok

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezésében október 18–28. között kerül sor a XXIV. Bernády Napok rendezvénysorozatára. 20-áig tematikus diákvetélkedők – virtuális kincskeresés, sport- és képzőművészeti vetélkedő – zajlanak. 27-én, csütörtökön 18 órakor a Bernády Házban tartják a rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitóját, ekkor az alapítvány 30 évén lesz a hangsúly, a földszinti galériában képzőművészeti, az emeletiben fotókiállítás nyílik, illetve bemutatják a Galéria a Bernády Házban 3 című művészeti albumot. 28-án, pénteken délelőtt 10 órakor a református temetőben megkoszorúzzák Bernády György sírját, 10.15-től a köztéri szobrát. 12 órakor a Bernády Házban

díjazzák a diákvetélkedő nyertesait. 18 órakor a Kultúrpalotában adják át a Bernády-émlékplakettet, majd Mácsai Pál magyarországi színművész *Azt meséld el, Pista!* című előadása következik. Az előadásra helyjegyet a Bernády Házban lehet igényelni.

Jakab Tibor könyvbemutatója

Október 18-án, kedden (ma) 18 órától mutatják be Jakab Tibor Performativitás és teatralitás Marx József fotográfiáiban című könyvét Marosvásárhelyen, a Stúdió Színházban.

Előadás a bukovinai székelyekről

Október 19-én, szerdán 18 órakor a marosvásárhelyi felsővárosi református templomban dr. Ábrám Zoltán A bukovinai székelyek története címmel tart előadást, és sor kerül Bukovinától az Al-Dunáig című könyvének a bemutatására.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Bővül az alkalmazottakat megillető jogok köre

Kihirdette hétfőn Klaus Iohannis államfő az alkalmazottakat megillető jogok körét bővítő törvényt. A több európai ajánlást hazai jogrendbe ültető jogszabály a 2003/53-as törvényt, illetve a 2019/57-es sürgősségi kormányrendeletet módosítja és egészíti ki.

Az új jogszabály szerint az alkalmazottaknak lehetőségük lesz szabadságot kivenni, ha súlyos betegségben szenvedő hozzátartozójukat kell gondozniuk. A törvény azt is előírja, hogy a köztisztviselők is dolgozhatnak távmunkában.

A törvény értelmében a munkavállalónak joga van arra, hogy kérje áthelyezését egy kedvezőbb munkakörülményeket kínáló megüresedett állásra, feltéve, hogy letöltötte a próbaidejét, és legalább hat hónapig ugyanazon munkáltatónál dolgozott. A munkáltató köteles a kérelem kézhezvételétől számított 30 napon belül írásban válaszolni, a döntés megindoklásával.

Egy másik előírás értelmében az alkalmazott írásbeli kérésére a munkáltató köteles egy naptári évben öt munkanap gondozási szabadságot kiadni az alkalmazott súlyos egészségi állapotban lévő hozzátartozója vagy vele közös háztartásban élő személy gondozása vagy támogatása céljából. A gondozási szabadság időtartama további jogszabályokkal vagy a kollektív munkaszerződéssel meghosszabbítható. A gondozási szabadság nem számítható be a pihenőszabadságba, viszont beleszámolják a szakmai és szolgálati viszony idejébe. A gondozási szabadságon lévő munkavállalók erre az időszakra a szociális egész-

ségbiztosítási rendszerben járulékfizetés nélkül biztosítottak.

Azok a munkáltatók, akik megtagadják ezt a jogot a gondozási szabadságra jogosult munkavállalótól, 4000 és 8000 lej közötti bírsággal büntethetők.

Az alkalmazott legtöbb tíz napot hiányozhat a munkahelyéről valamely előre nem látott sürgősségi helyzet, betegség, baleset esetén, amelyek elengedhetlennek teszik jelenlétét. Az alkalmazottnak utólag be kell pótolnia a hiányzást, ennek módjáról közösen egyeznek meg a munkaadóval – írja elő a jogszabály.

Az alkalmazott írásbeli kérésére a munkáltató köteles apasági szabadságra engedni az alkalmazottat; ez nem tehető függővé sem a szakmai, sem a munkahelyi szolgálat idejétől. A jog megtagadása ebben az esetben is 4000 és 8000 lej közötti összeggel büntethető.

Tilos elbocsátani a munkavállalót amiatt, hogy él bizonyos jogaival, ideértve a munkahelyről való tájékoztatáshoz való jogot, a különböző helyeken való munkavégzés lehetőségével, a beosztással, munkaköri leírással, a munkavégzés és pihenőszabadság időtartamával, az alapbérrel, munkafeltételekkel, próbaidővel, esélyegyenlőséggel, munkahelyi méltósággal és biztonsággal, a szakképzéshez való hozzáféréssel, a kollektív elbocsátás esetén nyújtott védelemmel kapcsolatos jogokat, illetve valamely szakszervezethez való csatlakozás vagy szakszervezet alapításának jogát.

Nem bocsátható el az alkalmazott az apasági szabadság vagy a gondozási szabadság ideje alatt, és abban az időszakban sem, amikor váratlan sürgősségi

helyzet, családon belül bekövetkezett betegség vagy baleset miatt hiányzik a munkahelyéről.

Az alkalmazottak kérésére a munkáltató – meghatározott időszakra – egyéni programot szabhat meg minden alkalmazottnak, beleértve azt is, aki gondozási szabadságon van.

A munkáltató köteles az alkalmazott első munkanapján tudomására hozni a belső szabályzatot, és ennek teljesítését bizonyítania is kell – áll még a törvényben.

A jogszabály a közigazgatási törvénykönyvön is módosított. Az egyik ilyen módosítás értelmében a köztisztviselők is dolgozhatnak havonta legtöbb öt napot távmunkában, amennyiben 11 évesnél kisebb gyerekük van, valamely hozzátartozójukat gondozzák, egészségi állapotuk nem teszi lehetővé, hogy bemehessenek a munkahelyükre, vagy olyan feladatot látnak el, amelyet az intézmény vezetőjének megítélése szerint távmunkában is lehet végezni. A közintézmények vezetői ezenkívül írásban rendelkezhetnek a rugalmas munkaidő további formáiról.

A hatóság vagy intézmény vezetője vagy az illetékes személy köteles legfeljebb öt munkanapon belül írásban tájékoztatni a köztisztviselőt a képzésre és továbbképzésre való jogosultságról, a pihenőszabadság időtartamáról, a felmondás feltételeiről, a havi bér kifizetésének időpontjáról, a túlórák teljesítésének módjáról és az ezekért járó jövedelem kifizetéséről vagy adott esetben fizetett szabadnappal való kompenzálásáról, a szakszervezettel kötött kollektív szerződésekről. (Agerpres)

Ország – világ

Vádemelés Liviu Dragnea ellen

A Szociáldemokrata Párt (PSD) egykori elnökének szervezett bűnözői csoport létrehozása, hivatali visszaélés, valamint európai uniós alapok jogtalan megszerzése céljából hamis, pontatlan vagy hiányos dokumentumok felhasználására való felbujtás vádjával kell bíróság elé állnia. A vádhatóság szerint a bűncselekményeket a politikai Teleorman megyei tanácselnöki minőségében követte el. Az ügynek számos további vádlottja van: a Teleorman megyei tanács tisztviselői, a Tel Drum vállalat képviselői, cégvezetők és maga a Tel Drum vállalat is. A bűnözői csoport tevékenysége által a román állam 31.343.799 lejrel, az EU 62.482.442 lejnyi összeggel károsult. Ezenkívül a Tel Drum kivonta magát 1.229.388 lejnyi hűa és nyereségadó befizetésének kötelezettsége alól – állítják az ügyészek. A fejlesztési minisztérium és a pénzügyminisztérium polgári félként csatlakozott a perhez. Az ügyet a bukaresti törvényszék tárgyalja. (Agerpres)

Lehülés lesz a hétvégén

A hét vége felé jelentős lehülés következik, október 22-e után azonban az ország régióinak többségében ismét felmelegszik az idő, és a hónap kellemesen meleg idővel búcsúzik majd – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) október 17-e és 30-a közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. Erdélyben 18–19 Celsius-fok körüliek lesznek a nappali maximumok a jelzett időszak első napjaiban, az éjszakai minimumok 3–6 fok körül alakulnak. Október 20–21-én a nappali csúcserőtekek nem lesznek 10–12 foknál magasabbak, éjszaka pedig fagypontra süllyed a hőmérséklet, a regionális átlag mínusz 2 fok körül alakul. Október 22-e után, a második héten a sokéves átlaghoz képest magasabb hőmérsékleti értékeket fogunk mérni, 16–18 Celsius-fok körüli maximumokat és 4–6 fok körüli minimumokat. Kis mennyiségű, szórványos eső 19-én és 20-án, illetve 23-a után várható. (Agerpres)

Támogatás a vállalkozásoknak

Aláírták a finanszírozási szerződéseket: a járvány miatt nehéz helyzetbe került vállalkozásokat segíti a kormány. Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma augusztus végén hirdette meg a 400 millió eurós keretösszegű 4.1.1-es kiírást mikro-, kis- és középvállalkozások számára, aminek első finanszírozási szerződéseit hétfőn írták alá. A 4.1.1-es kiírás a járvány miatt nehéz helyzetbe került mikro-, kis- és középvállalkozások támogatására jött létre. A kiírás a feldolgozóipar, az építőipar, a nagy- és kiskereskedelem, gépjárművek és motorkerékpárok javítása, szállítás és raktározás, oktatás, egészségügy, vendéglátóipar terén tevékenykedő vállalkozásoknak nyújt támogatást. A nyertes pályázókkal folyamatosan írják alá a szerződéseket, az elszámolás határideje 2022. december 31. (RMDSZ-tájékoztató)

Tőkés László kitüntetésé

Érvényben marad az érdemrendet megvonó elnöki rendelet

A bukaresti táblabíróság másodjára is elutasította Tőkés László keresetét, amelyben a román állami kitüntetését visszavonó elnöki rendelet megsemmisítését kérte – derült ki az ítélet kivonatából, melyet a táblabíróság honlapján tettek közzé hétfőn.

Kincses Előd, Tőkés László ügyvédje az MTI-nek elmondta: a táblabíróság ezúttal úgy találta, hogy nem illetékes az érdemrendet megvonó elnöki rendelet vizsgálatára.

Az ügyvéd azért tartja különösnek az ítéletet, mert ugyanez a táblabíróság egyszer már megvizsgálta, és ítéltékett róla, ezt az ítéletet azonban a legfelsőbb bíróság nem fogadta el, és visszaküldte az ügyet első fokra azzal a kéréssel, hogy a táblabíróság vizsgálja meg újra.

„Ez azt is jelenti, hogy a legfelsőbb bíróság határozatát nem hajtották végre” – jelentette ki az ügyvéd.

Azt is hozzátette: ha következetes a legfelsőbb bíróság, akkor ismét vissza fogja küldeni első fokra. Az ügyvéd szerint a román igazságszolgáltatás időhúzásra játszik ebben az ügyben. Várják, hogy lejárjon Klaus Iohannis elnöki mandátuma, hogy azután szülessen meg az ítélet, mely minden bizonnyal kedvezőtlen lesz az államfő számára.

Szerinte ugyanis egyértelmű, hogy az elnöki rendelet törvénytelen, mert a kitüntetések szabályozó törvény csak két esetben teszi lehetővé elismerés visszavonását, és ezek egyike sem áll fenn. Az érdemrendet akkor kell visszavonni, ha a kitüntetettet jogerősen szabadságvesztésre ítélik, vagy akkor, ha olyan tetteket követ el, amelyek méltatlanná teszik az

elismerésre. Tőkés László érdemrendjét azonban nem tettei, hanem egy véleménynyilvánítása miatt vonták vissza, a vélemény szabadságát pedig az alkotmány garantálja.

Tőkés László a Ceaurescu-diktatúra bukásához vezető 1989-es temesvári forradalom kirobbantásában játszott szerepéért kapta meg Traian Basescu államfőtől a Románia Csillaga érdemrend lovagi fokozatát a forradalom huszadik évfordulóján. Ezt a kitüntetést azonban Klaus Iohannis 2016 márciusában visszavonta. Az elismerés visszavonását Victor Ponta kormányfő kezdeményezte 2013-ban, miután Tőkés László tuszványosi előadásában felvette, hogy Magyarország vállaljon „védhatalmi” szerepet Erdély érdekében, ahogyan Ausztria tette Dél-Tirol esetében. (MTI)

Nőtt a Kijevet ért orosz támadás áldozatainak száma

A legfrissebb, még nem végleges adatok szerint hárman haltak meg a Kijevet ért hétfői dróntámadás következtében – közölte az ukrán elnöki iroda.

A hivatal információi szerint 19 embert mentettek ki a város központjában lévő lakóház romjai alól, amelyet eltalált egy önmegsemmisítő drón. Ihor Klímenko országos rendőrfőnök megerősítette a halálos áldozatok számát, hozzátéve, hogy még három embert szállítottak különböző fokú sérülésekkel kórházba.

Vitalij Klicsko kijevi polgármester nyilvánosságra hozta, hogy az elhunytak között van egy fiatal pár, akik gyereket vártak. A nő hat hónapos terhes volt. A mentési munkálatok még tartanak – tette hozzá beszámolójában az Ukrajinszka Pravda hírportál.

Az orosz erők támadást hajtottak végre az ország északkeleti részén lévő Szumi megyében, Romni környékén lévő létfontosságú infrastrukturális objektumok ellen is – hozta nyilvánosságra Dmitro Zsivickij, a régió kormányzója. Szavai szerint legalább három civil vesztette életét, és kilencen sérültek meg. A romok alatt még vannak emberek – tette hozzá. A kormányzó közölte, hogy a támadás következtében 1625 háztartásban szakadt meg az áramellátás. Kérte a megye lakosait, hogy lehetőleg takarékoskodjanak az áramfogyasztással.

Az ukrán déli műveleti parancsnokság közlése szerint Odesszában is infrastrukturális objektumot ért találat. A dél-ukrajnai városban nem sérült meg senki.

Denisz Smihal ukrán miniszterelnök a Telegram üzenetküldő alkalmazáson azt írta, hogy hétfő reggel három megyében támadta meg Oroszország Ukrajna energetikai infrastruktúráját, ennek következtében több száz település maradt áram nélkül.

Az ukránjai atomerőműveket üzemeltető Enerhoatom vállalat arról adott hírt, hogy ismét megszűnt a zaporizzsjai atomerőmű áramellátása az orosz erők agyúzása miatt.

Az Ukrenerho áramszolgáltató vállalat közleményében arról tájékoztatott, hogy az energetikai infrastruktúra főként az ország középső és északi részén károsodott. Nem zárta ki, hogy emiatt vészleállási ütemtervet kell bevezetniük.

Dmitro Kuleba külügyminiszter az Európai Unió külügyminisztereihez fordult azzal a felhívással, hogy országaik adjanak Ukrajnának további légvédelmi fegyvereket, löszereket, Irán ellen pedig tovassenek be szankciókat, amiért drónokat adott el Oroszországnak.

Mihajlo Podoljak, az ukrán elnöki iroda vezetőjének tanácsadója a Twitteren kijelentette, hogy Irán közvetlenül felelős a meggyilkolt ukránok haláláért, és már nem elegendő pusztán szankciókat bevezetni Teherán ellen. Ez az eset, amikor a szankciók határozottan nem elegendők” – fogalmazott Podoljak.

Az ukrán politikus egyelőre korábbi tweetjében pedig arra szólított fel, hogy Oroszországot minden nemzetközi platformról ki kell szorítani. (MTI)

„Intézményesített” diszkrimináció?

(Folytatás az 1. oldalról)

határozattervezetbe pedig az év elején egyeztetettnél jóval kisebb összegek kerültek. Hozzátette: végül a PNL és a PSD javaslatára lekerült az ülés napirendjéről a tervezet, amit a megyei tanács következő ülésén vitatnak majd meg. Kijelentette: a beruházások hiánya miatt a megye északi, főként románok lakta területe elmaradottságra van ítélve.

A továbbiakban nem a pénzek elosztásáról szólunk, csak „sima” diszkriminációról. Nyílt titok, hogy a magyarellenességéről hírhedtté vált volt újságíró, jelenleg az AUR parlamenti képviselője, évek óta pert perre indít az erdélyi magyar önkormányzatok ellen a magyar feliratok miatt.

És ha már szóba jött, azt is el kell mondanunk, hogy a Székely Figyelő Alapítvány olyan joghözagra bukkant, amely miatt dugába dőlhet a vehemens politikus minden eddigi erőfeszítése. Miután a kultúrházakon és más intézményeken található magyar feliratok miatt a bíróság többször is igazat adott a feljelentőnek, kiderült egyfelől, hogy a jogszabály kizárólag a polgármesteri hivatalok felirataira és a helységnevekre vonatkozik, másfelől pedig, hogy az ominózus cikkelek már nincsenek is hatályban.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy egyetérténné a pénzek igazságtalan elosztásával. Bár kiderülhet, hogy ez sem éppen úgy van, ahogy állítják. Az évek folyamán sok magyarellenes feljelentésről derült ki, hogy nincs valóságalapja.

Hárítják a felelősséget

(Folytatás az 1. oldalról)

melegedtek. Év elején azt mondták, hogy pár hónapig kell elviselnünk ezt a helyzetet, de az iskola épületének felújítását el sem kezdték. Kilencedik osztály végén már tudták, hogy költözni kell, idejében gondoskodni kellett volna a megfelelő körülményekről. Kilencedikben online folyt az oktatás, s bár azt ígérték, hogy nem lesznek héttől az órák, a lányomat mégis több reggel is autóval kellett behoznom a városközeli faluból, hogy elérjen az első órára, délután pedig ötre ért haza. Ezt mind elviseltük a múlt évben, de ami most van, az már katasztrofális – mondja P. L. cégvezető.

„A lányom tizedikes, és ingázik minden nap. A bentlakási szobának épített kicsit termekben nagyon rosszak a körülmények, ha valamilyen diák megbetegszik, megfertőzi a többi. Ezenkívül az ingázó diákok egy-két órától lemaradnak. Hat órákor van az utolsó autóbusz, de a lányom nem éri el időben, ezért én megyek utána naponta. Maroskeresztúron dolgozom, csúcsforgalomban át kell mennem a városon, majd vissza a Bodoni útba, és onnan haza, ami nagyon sok időbe és pénzbe kerül” – vélekedik F. Cs. szülő, és idézhetnénk tovább a hasonló panaszokat.

Ígéretek és valóság

A marosvásárhelyi Gheorghe Șincai Szakközépiskola honlapján az olvasható, hogy kiváló körülményeket biztosít diákjai elméleti és szakmai képzésére. Ebbe a számítógépes tervezési program használata, valamint az európai színvonalú autólaboratórium is beletartozik, amellyel a polgármesteri hivatal szerelte fel a tanintézményt, ahol a vidéki diákok által a legkedveltebb autószerelői, auto-villanyszerelői, valamint szállítási technikai és rendezvényszervezői szakokra képezik ki őket. Ez mind jó és szép is lenne, csak hogy az iskolának ki kellett költöznie kövesdombi épületéből, amelyre általános felújítás vár, a nem is olyan régen javított tetőn ugyanis befolyik az eső. Arról azonban, hogy a 39 osztályból (28 nappali, 11 esti) álló tanintézménynek az épületfelújítás idejére megfelelő körülményeket biztosítsanak, a tanfelügyelőség és a polgármesteri hivatal iskolákért felelős ügyosztálya megbocsáthatatlan módon megfeleledkezett, holott kötelességük lett volna. A Șincai iskola igazgatójának kellett keresnie a helyet, ahol befogadják őket. Végül a Ion Vlasiu Technológiai Líceum (volt faipari szakközépiskola) bocsátotta rendelkezésükre elhagyott műhelyeit és néhány üresen álló bentlakási szobát, ahol szeptembertől két váltásban kezdtek meg az oktatást. Bár kívülről a város legszebb fekvésű iskolája, és saját diákjainak kiváló feltételeket biztosít, a kérelmezők a XXI. századi elvárásokhoz képest méltatlan körülmények közé kerültek.

Az elmúlt héten a szülői panaszok valódiságáról meggyőződhetünk, sőt annál rosszabbnak látszik a helyzet, mint ahogy ők leírták. Miközben a befogadó iskola titkárságát kerestük, egy kedves tanárnő vetett véget bolyongásunknak, és kísért el az irodáig, ahol megtudtuk, hogy a Șincai iskola igazgatója éppen a főtanfelügyelőnél tartózkodik, de üzent, hogy várjuk meg, mert hamarosan érkezik. A titkárság felé vezető úton az első sokkot a folyosóról nyíló véce jelentette. Az osztályokat a műhelyek egyik sarkában rendezték be, asztalokkal, székekkel és egy felére „lebütött” okostáblával a falon. Az egyik tanári a földszinti fűtetlen folyosó vé-

gében van, a másik egy kicsi helyiségben az emeleten.

A szülői felháborodás egyre nagyobb

A megérkező Rauca Antoneta igazgatónő már mondja is: – Az idén júniusban értesítettek, hogy szeptember 1-ig ürítsük ki a Șincai iskolát. A tanfelügyelőség beleegyezésével és jóváhagyásával átköltöztünk a Ion Vlasiu szakliceumba, ahol megpróbáltunk úgy berendezkedni, hogy ne kelljen az összes osztályunk diákjainak délután járni. Marosvásárhelyen két nagy iskolát költöztettek ki, állítólag egy évre (?), a Schiller általános iskolát és bennünket. Megértem, hogy a tanfelügyelőségnek nehéz volt két nagy iskolának helyet találni. Nekünk 899 diákunk van román és magyar tagozaton a 39 osztályban a nappali, az esti és a líceum utáni képzésben. Az oktató és kisegítő személyzettel együtt 999-en vagyunk az iskolában. A nappali tagozaton 600 körüli a diákok száma. A befogadó iskola beleegyezésével és segítségével 30 termet azonosítottunk, amelyeket túlzás lenne osztályteremnek nevezni.

– *A szülői felháborodás egyre nagyobb. Önök hogy látják a helyzetet?*

– Az első és legnagyobb problémát az illemhelyek állapota jelen-

Az épületben, ahonnan kiköltöztünk, tanítottuk a számítógépes tervezést, 3D nyomtatónk van, a legkorszerűbb autólaboratórium, okostábla hat osztályteremben, tévékészülék, kivetítő, internet-összeköttetés minden osztályban, amit, ha beköltözhettünk a felújított épületbe, át kell hoznunk ide, mert manapság nem lehet régi táblával és krétával tanítani. Az ígéretek szerint, amikor befejeződik az iskolánk felújítása, országos viszonylatban is a legkorszerűbb laboratóriumokkal, felszereléssel fogunk rendelkezni.

– *Ha a körülmények nem változnak, bármilyen korszerű lesz is a felújított iskola, addig elveszítik a lehetséges tanulóit. Sőt a szülők már most azon gondolkoznak, hogy más iskolába viszik át a gyermeküket.*

– Tegnap majdnem depressziós voltam, ma már jobb a kedvem, amióta a polgármesteri hivatal tulajdonában lévő épület ötlete elhangzott. Ha átköltöztünk a főtanfelügyelő által felajánlott épületbe, a délelőtti oktatás kérdése is megoldódik. Amikor kiderült, hogy ki kell üríteni az iskolát, a közelben lévő tanintézményekre gondoltunk, de sehol sem volt annyi hely, hogy minden osztályunkat befogadják. Már az is megfordult a fejemben, hogy írok egy újságcikket arról, hogyan lehet felszámolni egy iskolát. De nem akarok senkinek

Az ígért épületben felbomlott a felújítás

tette. A nagy esőzések miatt a vécekagylók eldugultak, amit tegnapra (okt. 12-e) sikerült helyrehozni. Az elmúlt napokban itt járt Horațiu Lobonț, a polgármesteri hivatal iskolákért felelős ügyosztályának helyettes vezetője, hogy felmérje a helyzetet, és azt ígerte, hogy az illemhelyeket felújítják, a tágas műhelyekből válaszfalal több osztálytermet alakítanak ki.

A főtanfelügyelő javaslata

– Az iskola vezetőségével együtt az a véleményünk, hogy ez nem egy olyan hely, ahol egy-két tanévet el lehet tölteni, ezért a főtanfelügyelő segítségét kértem, aki javasolt egy épületet, amely üresen áll az iskolaudvar végében. Megígérték, hogy jönnek, és eldöntjük, hogyan lehet az igényeinknek megfelelően átalakítani. Egy felújított, termopán ablakokkal ellátott épületről van szó, ami korábban bentlakás volt. A főtanfelügyelő szerint az épületben minden adott, hogy ott folytassuk a tanítást, és lehetővé válik, hogy a nappali tagozat minden osztálya délelőtt járjon. Ezt szeretnék a diákok is, ugyanis este 7 óráig nem tudnak az iskolában maradni, mert nincs jármű, amivel az ingázó tanulóink hazautazzanak. Emiatt már ötkor elmennek az iskolából. A főtanfelügyelővel arra gondoltunk, hogy legkésőbb egy hónap alatt a mi alkalmazottaink segítségével sikerült az épületet használhatóvá tenni. Az utolsó simításokat kell elvégezni, és a fűtést, ha másképpen nem lehet (Lobonț úr szerint nincs központi fűtés), elektromos fűtőpanelel fogjuk megoldani.

rosszat tenni. A felújítás, korszerűsítés jó ötlet, annak is örvendek, hogy ekkora létszámmal befogadtak, annál is inkább, hogy kezdetben hét bentlakási szobát ajánlottak, azután a műhelyeket, amelyeket, ahogy tudtuk, rendbe tettünk, és így lett nyolc és még öt osztálytermünk a 26 helyett, amennyire szükségünk lenne a délelőtti oktatáshoz. Remélem, hogy az önök segítségével is meghallgatásra találunk – zártuk a beszélgetést.

Elkeserítő látvány

Nos, a mi kedvünk annál rosszabb lett, amikor a zuhogó esőben megkerestük az ígért épületet, és hányingerünk lett tőle. Kitért ajtókkal, tele szeméttel, összetört bútorokkal, szétszórt papírokkal, felhasított festményekkel, a félbehagyott munka nyomaival a vas-traverzekkel megerősített falak között, egy földszinti teremben a kilyukadt vastag lefolyócsőből ömlő esővízzel, elkeserítő látványt ritkán lát az ember. És közben feltehető a kérdés: a polgármesteri hivatal hogyan hagyhatott ilyen állapotban egy épületet, ami már bűnös hanyagság, és felbecsülhetetlen összeg kell a helyreállításához, miközben diákok és oktatók rossz körülmények között igyekeznek eleget tenni feladatuknak.

Megfellebbezték a versenytárgyalás eredményét

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalában Horațiu Lobonțot, az iskolákért felelős ügyosztály aligazgatóját kerestük először is arról, hogy mikor kezdik el a Șincai szak-

A műhelyekben is osztályokat rendeztek be

Fotó: Nagy Tibor

középiskola felújítását, továbbá, hogy a szünidő alatt miért nem kerestek, készítettek elő megfelelő épületet az iskola ideiglenes átköltöztetésére, ami az ügyosztály feladata lett volna.

– Az idén tavasszal megnyertünk egy 14 millió lejes EU-s projektet erre a célra, és az udvar rendezéséhez a polgármesteri hivatal is hozzájárul. Áprilisban vagy májusban megadtam az engedélyt a munkálatok elkezdésére. Ilyenkor a tervezőnek három hónap áll a rendelkezésére, hogy a tervet elkészítse, mivel a hivatal csak a megvalósítási tanulmánnyal rendelkezett. Jelenleg a terv ellenőrzése és az engedélyek beszerzése folyik, ami lassú folyamat. A kivitelezési idő egy év, és az udvaron lévő mindhárom nagy épületet fel kell újítani, ezért a diákok nem maradhattak ott. A Șincai szakliceum igazgatónője megígért a Ion Vlasiu szakközépiskola igazgatójával, hogy egy évre oda költöznek. Tegnap (okt. 12-e) ott jártam, és igazat adok önnek, hogy nincsen minden rendben. Reklamáltak, hogy hideg van a termekben, ezért utasítottam az adminisztrátort, hogy kezdjék el a fűtést, de egész nap nem lehet fűteni, ezért arra kértem, találjanak megoldást, hogy a délután járó osztályok diákjai se fázzanak, és a világítást is igazítsák a diákok igényeihez. Ami a véceket illeti, tudni kell, hogy a szobán forgó műhelyeket több mint tíz éve nem használták. Tisztában vagyok, hogy vannak problémák, beszéltem ma a gazdasági igazgatóval, két héten belül nekifogunk, és mindent megoldunk, amit kifogásolnak. Egyetértek önnel, hogy nincsen rendben a Șincai iskola helyzete, de megpróbálunk javítani rajta.

– *Nem elég az osztályterem, az ingázó diákok számára lehetetlen helyzetet teremt a délutáni oktatás.*

– Az nem probléma, én is délután jártam iskolába. De holnap találkozom a két igazgatóval, és újabb lehetőségeket keresünk. A befogadó iskola által használt bentlakásban vannak még üres termek, azokat is a rendelkezésükre bocsátjuk. Mindenki azt szeretné, ha a két nyári hónap alatt minden iskola problémáját megoldanánk, ami sajnos lehetetlen. 200 épületért felelünk a megszabott költségvetési keretek között, de amit tudunk, azt megteszük.

– *A főtanfelügyelő ígérete alapján az igazgatónő az udvar végében lévő épületben reménykedik, ami pocsék állapotban van. Önnek mi a véleménye, az ígéretek szerint két hónap alatt működőképessé tehető-e? Ki hagyta, hogy ilyen állapotba kerüljön a polgármesteri hivatal tulajdona?*

– 2007–08-ban a tanfelügyelőség elkezdte a felújítást, de elfogyott a pénz, és a munka abbamaradt. Az épület bentlakásnak készült. Tegnap felhívtam engem is a főtanfelügyelő, de oda tervek és pénz kell, mert nincsen fűtés az épületben. Mi elsősorban a nagy létszámú iskolák felújítására törekszünk. Jövő ősztől például az építészeti szakliceumot

kell elköltöztetnünk, mert ott is megkezdődik a felújítás.

– *Miután megnyerték a pályázatot, minden érdekelt fél tudta, hogy egy népes iskolát el kell költöztetni, miért nem tettek semmit a szünidőben?*

– Nem tudom, mennyit számít, de nyílt versenytárgyalás volt az iskola felújításának a kivitelezésére, és azt hittük, hogy júliusban megkezdhetjük a munkát, de megfellebbezték a versenytárgyalás eredményét, és a mai napig az igazságszervi szervektől várjuk a határozatot.

Ezért adtunk annyi pénzt, amennyit a törvényes előírások megengednek, a Șincai iskolának, hogy végezzék el a legszükségesebb javításokat ott, ahova költöznek. Ez most elsődleges feladat számunkra, és egy hónapon belül végül minden rendben lesz.

Utunk utolsó állomása György Alexandru alpolgármesterhez vezetett, aki a hivatal részéről az iskolákért felel.

„Véletlenül kerültek el a figyelmünket”

– *Alpolgármester úr mit ígér a diákoknak, tanároknak, szülőknak?*

– Én nem ígerek, hanem teszek, megoldjuk a felmerült problémákat, amelyek véletlenül kerültek el a figyelmünket, és a most következő szünidő idején olyan feltételeket teremtünk, hogy az oktatás megfelelő körülmények között történjen. Azt azonban nem tudom vállalni, hogy legyen annyi hely, hogy mindenki délelőtt járjon. Mi annyiról értesültünk, hogy a Vlasiu iskola befogadja a Șincai iskola osztályait. Az egyetlen kérdés az volt, hogy megegyeztek-e. Amire igen volt a válasz, igaz, akkor még nem kezdődött meg a tanítás. Az átköltözés sok gondot okoz, mert a pénzt, amit kap, minden iskola a saját céljainak megfelelően költi el, azokra a helyiségekre, amelyeket használ. Egy biztos, nem hagyjuk a diákokat olyan helyzetben, amit jelenleg kifogásolnak – tett pontot a beszélgetés végére az alpolgármester.

Utóirat: A beszélgetéssorozatot követő napon felhívtam az igazgatónő, hogy a remélt épület annyira rossz állapotban van, hogy valóban nem lehet rövid idő alatt felújítani, marad tehát a Lobonț Horațiu által ígért változat a műhelyek felosztásáról és nyolc újabb első emeleti bentlakási szoba átadásáról, amivel újabb osztályoknak tudják lehetővé tenni, hogy délelőtt járjanak iskolába, ahova a felújításra váró iskolából átköltöztetik az oktatás megkönnyítését lehetővé tévő korszerű felszerelést. Megígérték, hogy 2023 őszén a felújított épületben kezdik meg a tanítást. A korábbi állapotokhoz képest sovány vigasz azoknak a diákoknak, akik már második éve nem részesülhetnek a remélt körülmények között zajló képzésben. Amiért mindenik érintett szerv hártja magáról a felelősséget, miközben iskolaépületek mennek tönkre, kerülnek át mások használatába.

Négyévi képességvizsga összesített eredményei

A 2019–2022-es időszakbeli egyesített képességvizsga-eredmények arra kínálnak lehetőséget, hogy megbízhatóbb képet kapjunk a magyar nyelven tanuló diákok teljesítményéről azáltal, hogy tompítják az egyes évfolyamok osztályzataiban előforduló hullámzásokat – áll az Erdélystat közleményében. Az összevont adatok szerint a magyarul tanulóknak eredményei enyhén elmaradnak az országos átlagtól: míg a vizsgákon részt vevő romániai nyolcadikosok 77,2%-a zárta legalább 5-ös médiával az egységes felmérést az elmúlt négy évben, addig a magyarul tanulóknak körében 75%-os az így mért sikerességi arány.

A magyar tagozaton tanulók minden évben román nyelv és irodalomból teljesítettek a leggyengébben, a négy évre számolt mediájuk 5,25 az országos 7,04-hez képest. Ebben az sem hozott egyelőre áttörést, hogy a 2021-es és 2022-es végzősök már új, differenciált tanterv szerint tanultak és vizsgáztak románból.

Országos viszonylatban a matematikavizsga bizonyult a legnehezebbnek, a négyéves romániai vizsgátlag 6,15. A magyar nyelven tanulók eredménye minden évben elmaradt az amúgy is alacsony országos teljesítménytől, a négyéves átlag 5,79.

A magyar tagozaton tanulók az elmúlt négy évben stabilan jobb eredménnyel vizsgáztak magyar nyelv és irodalomból, mint a román tannyelven tanulók románból.

Az elemzés egy érdekes megfigyelése, hogy miközben az év végi tanulmányi átlagok és a képességvizsga-médiák között jelentős különbségek vannak, addig szinte egyáltalán nincs eltérés a magyar nyelven tanulóknak és a többi diák V–VIII. osztályos általános médiái között.

Az elemzéssel párhuzamosan az Erdélystat elkészítette a magyar tannyelvű iskolák/tagozatok rangsorát is, mind a 2022-es vizsgaeredmények alapján, mind pedig a 2019–2022-es időszakra összevonva. A négyéves rangsor elkészítésében összesen 444 iskola/tagozat 31.341 diákjának a képességvizsga-eredményeit vették figyelembe.

Az összevont eredmények szerinti rangsor élén a következő tíz iskola áll: 1. János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár; 2. Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely; 3. Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár; 4. Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely; 5. Európa Általános Iskola, Marosvásárhely; 6. Ady Endre Elméleti Líceum, Nagyvárad; 7. Apáczai Csere János Elméleti Líceum, Kolozsvár; 8. Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti; 9. Aranyosegerbegyi Általános Iskola, Kolozs megye; 10. Talantum Református Iskola, Kolozsvár.

Az Erdélystat listázta a legjobban teljesítő olyan magyar tagozatokat is, amelyek vegyes tannyelvű oktatási helyszínen működnek. Itt a marosvásárhelyi Európa Általános Iskola szerepel az élen, a második helyen ismét a kiemelkedő eredményekkel bíró falusi kisiskola, az Aranyosegerbegyi Általános Iskola van. A sort kizárólag megyeközpontbeli vegyes tannyelvű iskolák folytatják: Zilahról a Simion Bărnuțiu Általános Iskola, Kolozsvárról a Sigismund Toduță Zenei Főgimnázium, valamint Nagybányáról a Nicolae Iorga Általános Iskola.

Külön részsor készült azokkal a magyar iskolákkal, amelyek jól teljesítettek a románvizsgán, annak ellenére, hogy a román mint környezeti nyelv a legkevésbé van jelen. Ehhez olyan iskolákat listáztak, ahol minden évben csak magyar osztályok (vizsgázók) voltak, és a településen a magyarok aránya meghaladja a 80%-ot. A kategóriában a legjobb románeredményeket alapvetően Hargita és Kovászna megyei iskolák érték el, az első három a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium, illetve a körösfői Kós Károly Általános Iskola (Kolozs megye). Más magyar tömbterületek, például Maros, Bihar, Szatmár vagy Szilágy megyei települések iskolái hátrébb helyezkednek el ebben a rangsorban.

Utolsó szempontként az országosan legnehezebbnek bizonyuló vizsgatantárgy, a matematikavizsga eredményeit vette górcső alá az Erdélystat. Mint kiderült, 8-as átlag felett a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum, illetve a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium teljesített az elmúlt négy év képességvizsgáinak átlagában.

Mesterkurzus a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Doktori Iskolájának szervezésében

Összművészet és lélektani realizmus

Kaáli Nagy Botond

Érdekes, tartalmas, sokak által ismert tematikákat kevésbé szokványos nézőpontból körüljáró előadás-sorozaton vehettek részt mindazok, akik ellátogattak szombaton délelőtt a Studium Hubba: a Studium Alapítvány Bolyai téri épületének előadótermében a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Doktori Iskolájának két tanára, a Magyarországról érkezett Jákfalvi Magdolna és Kékesi Kun Árpád tartott nyilvános és ingyenesen látogatható mesterkurzust mindazoknak, akiket érdekelt a színháztörténet és színházelmélet.

A szombati, kora délelőtti időpont ellenére igen sokan voltak kíváncsiak a két értekezésre, amelyek közül sorrendben az elsőt Kékesi Kun Árpád tartotta *Összművészeti alkotás. Egy elnyűtt fogalom háttértörténete* címmel. Amint az előadó megjegyezte, értekezésének célja fölfedni a fogalom hátterét, amely fölfedéshez a színház és a zene világa felől indult, felölelve mintegy 150 évnyi periódust. Az előadásban az először Wagner által használt Gesamtkunstwerk fogalmától indulva, az opera, illetve a zenés színházi műfajok előadásain és a huszadik század második felétől meghatározó Musiktheateren keresztül a közelmúlt rendkívül érdekes és különleges produkcióiig elemezte ezen

mindmáig gyakran, és gyakran tévesen használt fogalmat, annak megjelenését, háttértörténetét, határait.

Jákfalvi Magdolna előadása a huszadik század második felének magyarországi színháztörténetére fókuszált. *A lélektani realizmus játéka* című értekezése az 1949 utáni magyarországi színház, a szocialista-realista dráma és színjátszás történetét, jelentőségét, ideológiai hátterét és kényszerét, a lélektani realizmus színházi valóságának felépítését és minden egyéb színházi gyakorlatot kiszorító egyeduralmát, illetve annak a hétköznapokra és az anyanyelvre is gyakorolt hatásait (is) elemezte.

A nagy sikert arató mesterkurzus végén B. Fülöp Erzsébet, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Doktori Iskolájának vezetője közölte meg mindenki jelenlétét, és elmondta, az októberi előadás-sorozat december 3-án délelőtt 10 és 12 óra között folytatódik a Studium Hubban: Kékesi Kun Árpád ez alkalommal *Képzőművészet és 20. századi operarendezés*, Jákfalvi Magdolna pedig *A realizmus keretei: Ariane Mnouchkine és Hélène Cixous valóságkonstrukciói* címmel tart majd ugyancsak ingyenesen látogatható előadást.

A mesterkurzus mellett a doktori iskola november elején megszervezi őszi konferenciáját is, amelyre a későbbiekben még visszatérünk.

Az önszerveződés a szabad Székelyföld szívverése

Tisztújító ülésre készül a Székely Nemzeti Tanács

Összehívom a Székely Nemzeti Tanács ülést Marosvásárhelyre november 12-én 14 órától a Kultúrpalota nagytermébe.

Ez a gyűlés a Székely Nemzeti Tanács tisztújító közgyűlése is, amely megerősíti az utolsó ülés után választott állandó bizottsági tagokat, és megválasztja a Székely Nemzeti Tanács elnökét.

Az állandó bizottság határozatot fogadott el a székelyföldi személyi kártyára vonatkozóan 2021. december 3-án, következik, hogy a Székely Nemzeti Tanács megvitassa és határozzon róla.

A Székely Nemzeti Tanács további tevékenysége szükségessé teszi, hogy a romániai parlamentben is legyen felelős megbízottja, de a székely szimbólumokkal kapcsolatos, egyre összetettebb feladatok is megkívánják egy hatáskörökkel felruházott, felelős személyt. Az unióval kapcsolatos kérdések is szükségessé teszik a felelős megbízott kinevezését. A különböző szakterületekért felelős megbízottak a Székely Nemzeti Tanács határozata alapján fogják

kifejteni tevékenységüket, amit a november 12-i közgyűlés fog megvitatni, a Székely Nemzeti Tanács külügyi megbízottjára vonatkozó határozathoz hasonlóan.

A Székely Nemzeti Tanács európai polgári kezdeményezése az utolsó ülés óta a sikeres polgári kezdeményezések közé került, ennek helyzetéről, jövőjéről értékeléseket fogadhat el a Székely Nemzeti Tanács.

Az a meggyőződés vezet, hogy az összehívó közlemény című választott mondat – Az önszerveződés a szabad Székelyföld szívverése – nem pusztán a székelyföldi személyi kártyára terjed ki, hanem az egész gyűlésre, és a Székely Nemzeti Tanács jövődó tevékenységére.

A gyűlés nyilvános, minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Izsák Balázs,

a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Parasztudvar készül az állatkertben

A hét végén megnyitják a Marosvásárhelyi Állatkertben azt az istállót, amelyet valamikor az 1970-es évek elején építettek, és mindvégig zárva volt a látogatók előtt. Az istállóban a tervek szerint olyan őshonos háziállatokat lehet majd megtekinteni, simogatni, amelyeket hajdanában tartottak a parasztudvarokban, de a kollektív gazdaságok létesítésével eltűntek. Az istálló megnyitása része egy hosszabb távú tervnek, amelynek célja több falusi ház áttelepítésével rekonstruálni a hagyományos parasztudvart. Az elképzelésről Szánthó János, az állatkert igazgatója tájékoztatt.

Vajda György

A kérődző állatok kifutója mellett istállót két lépésben valamikor az 1960-as évek végén, '70-es évek elején építették. Ezt sohasem láthatta a közönség, ugyanis télen itt

Fotó: Vajda György

tartották a hidegebb éghajlatot nem bíró púpos tevéket, illetve ideiglenesen a kinti kifutóban levő állatokat. A létesítményt nemrég felújították, és állat-, illetve látogatóbarátabbá alakították át. Az a cél, hogy itt a felújítás után elsősorban olyan őshonos háziállatfajokat mutassanak be, amelyek eltűntek a

háztáji gazdaságokból, ugyanis az 1950-es éveket követő kollektivizálásor a hatóságok arra hívták őket, hogy nem produktívak. Helyettük jóval nagyobb gazdasági teljesítményű fajokat hoztak és tenyésztettek. Most az állatkert parasztudvarába fokozatosan visszahonosítják őket. Lesz itt szürke marha, mokány

tehen, mangalica, báznai sertés, erdélyi kopasznyakú tyúk, rackajuh, bánáti lúd, tarka pulyka és más olyan háziállat, amely mintegy 50-100 évvel ezelőtt gyakran előfordult a parasztagazdaságokban. Az istállóban lehetőséget teremtenek az állatsimogatásra, illetve különböző gyerekfoglalkozásokat is szerveznek, amelyekkel népszerűsítik majd ezeket a fajokat.

Folyamatban van az állatok, szárnyasok áttelepítése különböző állatkertekben, egyesületeken keresztül.

Magyarországról, a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központtól egy mokány tehenet hoznak. Ennek a fajnak az érdekessége, hogy őshonos volt Erdélyben, de az állomány teljesen kipusztult. A központ munkatársai valamikor az 1990-es években találtak néhány egyedét Erdélyben és Ploiești környékén, ezeket kivitték, és sikerült szaporítaniuk őket, és létrehozni egy állományt. Az áttelepítés folyamatban van, jelenleg az ehhez szükséges adminisztratív eljárásról egyeztetnek.

Az igazgató elmondta, készül egy tanulmány, amelynek alapján szeretnének vásárolni és áttelepíteni három parasztházat, ahol különböző kézműves-tevékenységeket, hagyományos gasztronómiai bemutatót tartanának, hogy visszahozzák a régi parasztagazdaságokban zajló életet. Továbbá bemutatnák azt is, hogy milyen eszközökkel és hogyan végezték el eleink a mezőgazdasági munkákat. A helyszín ugyanakkor jó tér lesz akár egész napot kitöltő gyerekfoglalkozásokra, különböző, a természetközelséget, a környezetvédelmet és az állatszeretetet népszerűsítő rendezvényekre. A hét végén megnyitott istálló falait egykori mezőgazdasági eszközökkel díszítétek. Az erre szánt gyűjtést folytatják, hiszen nemcsak az istállót, hanem az említett házakat is az eredetiek mintájára rendeznék be, és továbbra is várják a felajánlásokat. A parasztudvar működtetésére több civil szervezettel is körvonalazódik az együttműködés.

BERESZTELKE

Szerkesztette: Vajda György

Húszéves a Beresztelki Szarvasmarha-tenyésztők Egyesülete

A nehéz időkben is ki kell tartani

Idén ünnepelte fennállása 20. évfordulóját a Beresztelki Szarvasmarha-tenyésztők Egyesülete. Azon ritka agrárszakmai szövetkezetek egyike, amelyek sikeresen összefognak a környékbeli gazdákat, közösen gondozzák az állatokat, a legelőket, a tejet pedig egy községbeli és egy szászrégeni felvásárlóhoz juttatják el. Az elnök, Torkos Sándor az évfordulón is arra ösztönözte a tagságot, hogy a nehézségek ellenére tartsanak ki, ne mondják fel a tevékenységet, mivel a „nehéz időkben is szükség van minőségi élelmiszerre”, és ezt a gazdáknak kell előteremteni.

Az esemény kapcsán Torkos Sándorral áttekintettük, hogy milyen mezőgazdasági évet zárnak. Az elnök elmondta, hogy igen változatosan alakult – mezőgazdasági szempontból – a 2022-es esztendő, ugyanis sikerült elvetni a takarmányhoz szükséges haszonnövényeket, azonban a szárazság miatt nem lett megfelelő a terméshozam, így a télre szánt nyári takarmány 80%-át az állatoknak kellett adni. Az ősze eleje csapadékos volt, azonban ez nehezítette a begyűjtést, így néhol elmaradtak a betakarítással, és egyelőre nem sikerült megfelelő mennyiségű takarmányt silóználni. Ehhez hozzájárult az is, hogy megdrágultak az inputok.

Jelenleg az egyesület 100 hektáros legelőt bérel a polgármesteri hivataltól. 25 tagjuk van, akik összesen mintegy 500 tejhásznu szarvasmarhát tartanak, ebből 320 fejőstehen. Sikerült a legelővel pályázni a környezetkímélő gazdálkodásra, így a földalapú és az állattartóknak járó támogatások mellett ez a programcsomag is hozzájárul az egyesület költségvetéséhez. Az idők során sikerült megvásárolni a legelőgazdálkodáshoz szükséges gépeket. Az egyesület költségén vizet vezettek a legelőre. Második éve, hogy a tófalvi fajállattartó kísérleti állomáson (BNV) keresztül biztosítják tagjaiknak a megfelelő genetikai állományt, arra törekednek, hogy megfelelő minőségű és mennyiségű tejhozamú állattal lássák el a tagokat. A tejet a tagok külön-külön a szászrégeni Mirdatod és a beresztelki Lințuca tejfeldolgozó üzemhez szállítják. A felvásárlók 1,20 lejben veszik át literét. Ez nem elég a gazdaságok fenntartásához. Torkos Sándor szerint 3 lej kellene fizessenek literéért, hogy ne legyen veszteséges az állattenyésztés. Jelenleg egy liter tej előállításának költsége

Torkos Sándor, a Beresztelki Szarvasmarha-tenyésztők Egyesületének elnöke

2,80 lej, munkadíj nélkül. Több gazda lemondott volna a foglalkozásról, de az elnök többször is hangsúlyozta, hogy szükség van tejjre, élelmiszerre, és ezért ki kell tartani, össze kell fogni, hiszen létfontosságú alapélelmiszerről van szó. Kérdésünkre arról is beszélt, hogy egyelőre nem térnek át a húshasznú fajták tenyésztésére, ugyanis ehhez nagyobb állomány szükséges, mivel biztosítani kell a gazdasági fenntartáshoz szükséges létszámot, és erre egyelőre nincs lehetőség. Torkos szerint jó lenne, ha a kormány jobban odafigyelne az alapélelmiszer-előállításra, a szarvasmarha-tenyésztőkre, akár farmok kialakításának támogatásával, az ehhez szükséges bürokrácia csökkentésével, a gépesítés felkarolásával. Azt ígérte a mezőgazdasági minisztérium, hogy kidolgoz egy hazai támogatási rendszert a tejtermelés és a takarmány beszerzésére, de eddig még nem történt semmi.

Ellátogattunk a beresztelki Lințuca tejfeldolgozó üzembe, ahol Szőcs Judit üzemvezető elmondta, a kisüzemet 1996-ban alapította id. Nicușan Vasile, amit jelenleg a fia működtet. A Beresztelki Szarvasmarha-tenyésztők Egyesülete mellett Oroszidecsről, Dedrădról és Dedrădszépplakról naponta mintegy 7000-7500 liter jó minőségű tejet vesznek át és dolgoznak fel. Az alig több mint 20 személyt foglalkoztató gyárban a tejből sajtot, sós túrót, túrót, vajot, tejfölt készítenek. A termékeket kizárólag a Selgros üzletláncon keresztül értékesítik, és van egy képvisleti üzletük Szászrégenben. Naponta egy tonnányi készterméket szállítanak ki a nagyáruházba.

Egyelőre termékeik mintegy 5%-át drágították, ugyanis tisztában vannak azzal, ha nem fizetnek többet a gazdáknak, akkor nem lesz nyersanyag. Az ármódosításról egyeztetnek a nagyáruházzal. Kevesebb gazda szolgáltatja be a tejet, és a válság miatt is kevesebb késztermék fogy, azonban igyekeznek segíteni a helyi gazdáknak, hogy átvészeljék ezt az időszakot, mert számukra is fontos, hogy termékük eljusson a vásárló asztalára.

Készül a sajt a Lințuca tejfeldolgozó üzemben

Fotó: Vajda György

Közigazgatási anomália Szekér a ló előtt

Mindig azt a közmondást juttatja eszembe, amely szerint néha a szekeret a ló elé helyezik, és úgy próbálnak haladni a helyi közigazgatásban. Ez főleg azon vidéki településekre jellemző, ahol először elkészítették az ivóvízhálózatot, aztán elmaradt a csatorna-rendszer kiépítése. És évekig viseli a település a következményeit: a szennyvízelvezetést, -kezelést, a leaszfaltozatlan utcákat és folytathatnánk a sort. Ez jutott eszembe Beresztelkén is, ahol Deák Attila polgármester, aki első mandátumánál tart, elmondta, hogy elődje 2006-ban kezdte meg uniós támogatással kiépíteni az ivóvízhálózatot, amelyet tizenhat (!) év után sikerült befejezni, és jövőre szándékoznak átadni üzemeltetésre az Aquaserv Rt.-nek. Nem a vezeték ivóvíz szükségességét vonom kétségbe, hiszen a szárazság miatt – amely az idén nyáron a beresztelkieket is érintette – igencsak szükség van erre, hanem logikusan előbb a csatorna-rendszert kellett volna kiépíteni, hiszen ez főlősleges költségektől kímélte volna meg a fogyasztókat, azokat,

akik így ülepítő építettek. És van példa arra is, hogy egyesek – ha nem is Beresztelkén – az árkokba vezették a szennyvizet, nem beszélve a talajvíz és a kutak vize minőségének romlásáról, amit szintén e megoldatlan helyzet okoz. Beresztelke az idén az Anghel Saligny program keretében pályázott a szennyvízhálózat kiépítésére. 14 millió lejt kértek rá. Az 55 km vezeték és a községben mintegy 900 házat ellátó teljes hálózat lefektetése a felmérések szerint 55 millió lejbe kerülne. Ha megnyerik a pályázatot, az csak részben fedezi a költségeket, amely – a jelenlegi gazdasági helyzetben – többször változhat. Ezért a projekthez újabb tanulmányt kell készíteni, újabb jóváhagyások szükségesek... nehéz kivitelezőt találni, és sorolhatnánk a más településeken is előforduló problémákat.

Beresztelkén a fő- és néhány mellékutca kivételével nincs aszfalt, csak köves út. A polgármesteri hivatal szintén az Anghel Saligny programban pályázott aszfaltozásra. Ezt elutasították, hiszen – logikusan – addig a kormány nem támogatja az aszfaltozást, ameddig nincs kész a közművesítés... Így az utcák korszerűsítése is elmarad. Addig jó (kell legyen) a köves út, az ad-hoc szennyvízelvezetés, a toldás-földás.

A jó szándék megvan, csak a lóval van a baj...

Felújították a beresztelki református templomot

Október 8-án ünnepi istentiszteleten áldották meg a felújított beresztelki református templomot. A gyülekezet 2017-ben indította el a folyamatot. Az épület A kategóriás műemlék. 2020 júliusában kapták meg Bukarestből az engedélyt. 2020. december 6-ától ideiglenesen a polgármesteri hivatal által díjmentesen a reformátusok rendelkezésére bocsátott helyi művelődési házban tartották az istentiszteletet. A felújított templomba 2022. április 10-én költöztek vissza, ahol még hátravoltak apróbb munkálatok, ezeket október elejére sikerült elvégezni, az október eleji hétfőjén ünnepélyesen újraszentelték az épületet.

Szép Eduárd beresztelki református lelképásztor lapunknak elmondta, a templomot létezése során háromszor felépítették, háromszor újjáépítették és számtalanszor végeztek rajta kisebb-nagyobb javításokat, állagmegőrzési munkálatokat, de soha nem volt ilyen nagy méretű felújítás. Az épületnek új a tetőszerkezete, felújították a kinti és a benti vakolatot, restaurálták a karzatot, a betonpadlózat helyett travertin kőburkolatot fektettek le, új ajtókat tettek, felújították a szószekekronát (a régi hasonmása), továbbá új kerítést tettek (az elől levő régivel kicserélték a kerítés hátsó részét), új padok kerültek a templomba. Elmaradt a harangok villamos rendszerének felújítása, a fűtésrendszer átalakítása, amit a közösség pénzén szeretnének jövőre elvégezni. A műemlék templom felújítása előtt különböző szaktanulmányokat kellett elvégezni, ezért is húzódott el a jóváhagyás. A felújítás során előkerült a középkori sekrestyeajtó és a szentségtartó fülke – amelyet láthatóvá tettek –, illetve az egykori ablak kökeretének egy része.

A reformációt követően a beresztelki birtokos Bánffy család áttért erre a vallásra, és a kor követelménye szerint velük együtt az itt lakók is. Így a 18. században épülhetett az a templom, amely azután háromszor is leégett, és újjá kellett építeni. Az épület harmadik része – a férfikarzatotól a torony felé – a toronnyal együtt 1894-re készült el. A toronyórát, amely javításra szorul, de működőképes, Koloznagyidáról hozták, az orgonát a kor közismert orgonaépítő mestere, Takács Ignác 1868-ban készítette. Ez a nyolcadik orgonája, amelyet épített.

Igét hirdető Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke az ünnepi istentiszteleten
Fotó: Farkas Szilárd

Szép Eduárd kiemelte a gyülekezet felújításhoz való hozzájárulását, ugyanis eddig az egyházközség 57.000 eurót gyűjtött össze, és az összeg az év végéig eléri a 60.000 eurót, ugyanis még mindig vannak olyanok, akik ígérték, hogy hozzájárulnak a további munkálatok költségének fedezéséhez. A lelképásztor kiemelte, hogy szinte mindenki adakozott, csodának tartotta, hogy a vallásórára járó gyerekek a félretett zsebpénzüket ajánlották fel a templomjavításra. Ehhez jött a magyar kormány több mint 160.000 eurós, a román kormány 20.000 eurós támogatása.

Az október 8-i ünnepélyes istentiszteleten meghívottként részt vett Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, Veress Róbert Gyula görgényi egyházmegyei esperes, a szomszéd községek lelképásztorai. A magyar kormány képviselőjében Szászfalvi László országgyűlési képviselő, a Nemzeti Összetartozás Bizottságának (NÖB) alelnöke, Rideg Teodor helybéli görögkatolikus és Zaij Petru ortodox pap, továbbá Deák Attila polgármester és Kolcsár Károly parlamenti képviselő. Igét hirdető Kató Béla és Veress Róbert Gyula, Szép Eduárd lelképásztor beszámolt az építkezésről. A gyülekezetet köszöntötte Kolcsár Károly RMDSZ-es parlamenti képviselő, Demeter Győző mérnök, a munkálatok kivitelezője, Deák Attila beresztelki polgármester, valamint Torkos Sándor, a gyülekezet gondnoka és Torkos Ákos hatodéves teológus. Az istentiszteleten közreműködött a cegőtelki fúvószenekar, a beresztelki gyülekezet Réman Melinda karnagy vezetésével, énekelt Réman Jenő.

A gyülekezet 543 lelket számlál, rendszeresen mintegy 70-80-an járnak istentiszteletre. Az utóbbi két évben csupán két temetés és nyolc keresztelő volt a gyülekezetben. Aktív nőszövetség, presbitérium segíti az egyházi munkát, szép számban járnak vallásórára és ifjúsági bibliaórára a fiatalok. Szép Eduárd reméli, hogy „az Úr házában szeretete” nem csak az adományozásban, hanem a közösségi élet erősítésében is megnyilvánul majd, hiszen most már méltó külsővel és belsővel várja a templom azokat, akik lélekkel töltik meg.

Mezőkövesdi bravúr az FTC ellen

A játéknappal előző sereghajtó Mezőkövesd hátrányból fordítva 2-1-re legyőzte a címvédőt és élvonalas Ferencvárost a magyar labdarúgó NB I 11. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén. A hazaiak másodszer nyertek, a vendégek másodszer kaptak ki a mostani szezonban.

A gyors ferencvárosi találat után is a vendégek birtokolták többit a labdát, s bár sokáig nem tudtak újabb helyzetet kidolgozni, a félidő derekán csak Piscitelli bravúros védése mentette meg a Mezőkövesdet az újabb góltól. A hazaiak veszélyes

kontrákat vezettek, s a játékrész közepén alaposan tesztelték a Ferencváros alkalmi védelmét, amely nem vizsgázott túl jól. Dibusz több alkalommal is bravúrral védett, egy szöglet után azonban már ő is tehetetlen volt.

A kiegyenlített első félidőt követően többit birtokolta a labdát a

hazai csapat, nem engedte kibontakozni ellenfelét. A játékrész közepén a győzelem megszerzésének reményében cserékkel frissítette csapatát Sztanyiszlav Csercseszov, az FTC vezetőedzője, s innentől kezdve már inkább a fővárosiak irányítottak. Ennek ellenére a hajrában a kontrázó Kövesd jutott büntetőhöz – Botka buktatta Besirovicot a 16-oson belül –, amelyet Drazic ér-

Távozik Michael Boris a Fehérvártól

A Vasastól elszenvedett szombati vereséget követően távozik a MOL Fehérvár FC labdarúgócsapatától Michael Boris vezetőedző. A német szakember február 16-ától 32 tétmérkőzésen irányította a székesfehérvári együttest, amely ezeken 13-szor nyert. Michael Boris mellett távozik a szakmai stábtól Preisinger Sándor asszisztensedző is. Felajánlotta lemondását Sallói István sportigazgató, amit a klub vezetése elfogadott.

tékésített úgy, hogy Dibusz a kapufára tolt a labdát, de az a hátáról a hálóba pattant.

Az utolsó percekben beszorította

rivalisát a csütörtöki még Európa-liga-meccset játszó bajnokságot, de csak legelőg jutott, egyenlítő nem sikerült.

Eredményjelző

* NB I, 11. forduló: Debreceni VSC – Újpest FC 4-1, Mezőkövesd Zsóry FC – Ferencváros 2-1.

* NB II, 12. forduló: Szombathelyi Haladás – MTK Budapest 3-2, FC Ajka – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-4, Tiszakécskei LC – Pécsi MFC 1-2, BFC Siófok – Gyirmót FC Győr 1-3, HR-Rent Kozármisleny – Credobus Mosonmagyaróvár 0-4. Diósgyőri VTK-Budafoki MTE 2-1. Az élcsoport: 1. Pécsi MFC 26 pont, 2. Diósgyőri VTK 24, 3. Gyirmót 22.

Televíziós közvetítések a Magyar Kupából

Magyar Kupa, a 16 közé jutásért:
* ma, 18.00 óra: ETO FC Győr (NB II) – Kecskeméti TE;
* szerda, 14.00 óra: Ivánca KSE (NB III) – Ferencvárosi TC;
21.00 óra: MOL Fehérvár FC – Puskás Akadémia FC.
Valamennyi mérkőzést az M4 Sport televízió közvetíti.

Fotó: a Mezőkövesd Zsóry FC honlapja

Jegyzőkönyv

NB I, 11. forduló: Mezőkövesd Zsóry FC – Ferencváros 2-1 (1-1) Mezőkövesd, 4250 néző, vezette: Bognár.

Gólszerzők: Karnyicki (28.), Drazic (83., 11-esből), illetve Marquinhos (2.).

Sárga lap: Lukic (38.), Karnyicki (52.), Besirovic (89.), illetve Sigér (11.), Marquinhos (45+1.), Pászka (53.), R. Mmae (81.).

Mezőkövesd: Piscitelli – Kállai K., (70. Vadnai) Lukic, Pillár, Vajda – Cseri (77. Brtan), Karnyicki, Da. Babunski, Besirovic – Molnár G. (88. Madarász), Drazic.

Ferencváros: Dibusz – Thelander, Sigér, Knoester, Pászka – Esiti (67. Vécsei), Gojak (67. Traoré) – Auzqui (60. Botka), Mercier (60. Zachariassen), Marquinhos – Boli (67. R. Mmae).

Váratlan vendégsiker Szászrégenben

Szabó Antal-Loránd

Enyedi Andrei és Stoica Vilmos tanítványai elszenvedték első vereségüket hazai környezetben a Gyulafehérvári Unirea nagyon fiatal gárdája elleni találkozón, a labdarúgó 3. liga hétfői fordulójában.

A mérkőzés huszonöt perc késéssel kezdődött, miután a Sürgősségi Mentőszolgálat helikoptere fél órával az összecsapás rajtja előtt leszállt az Avántul-pálya gyepszőnyegére... A mérkőzés eseménydúsán kezdődött, hiszen miután három perc elteltével Mario Pop kecsgetető szögéből mellé lőtt, szűk négy perc alatt két gólt is jegyezhetünk: a 4. percben egy gyors támadás során a vendégek Ioan Cîrloanță révén megszereztek a vezetést – a gyulafehérváriak játékosai közül, védhetetlen lövéssel bevette Raica kapuját (0-1), majd három perccel később Enescu mesterien elvégzett jobb oldali szögletét követően Raul Suciú 6-7 méterről egy jól helyezett, erős fejjel a hálóba bólintott (1-1).

A 12. percben a hazaiak újra közel álltak a vezető gólhoz, ám az Enescu jobb oldali szögletűgéséből érkező beadásból Sebastian Bucur néhány méterről mellé fejt. A 29. percben R. Suciú távoli lövése fölé szállt. Noha a vendégek ebben az időszak-

ban nem alakítottak ki említésre méltó gólhelyzeteket, nagyon jól replikáltak, bátran, nagy lendülettel, tetszetősen adogattak. Volt néhány veszélyes akciójuk is, ám ezek a büntetőterület környékén elakadtak. Játékukon nem látszott, hogy hét játéknappal után csupán a tabella 8. helyén tanyáznak. A 38. percben a szászrégeniek hatalmas gólszerzési lehetőséget puskáztak el: Răzvan Bucur remekül találta meg a büntetőterület közepén Harkót, aki ajtó-ablak szituációban naggyá tette Iovicin kapuvédőt.

A térfélcserét követően a vendégek lendületesen kezdtek, jelezve, hogy pontért, pontokért érkeztek Szászrégenbe. Elsőként Gircov próbálkozott, ám 16 méteres lövését Raica magabiztosan hárította (49.). Két perccel később a CSM Avântul szerezhetett volna újabb találatot, ám Raul Suciú erős lövését a vendégkapus bravúrosan szögletre tolt. Ezt követően, noha küzdelem folyt minden labdáért, az összecsapás leginkább a két büntetőterület között zajlott. A viszonylag steril időszaknak a gyulafehérváriak gólja vetett véget: a 69. percben Raica megmondhatatlanul, a kapujától mintegy 10-11 méterre labdát vesztett, ezt Cîrloanță remekül használta ki, mintegy 25 méterről látványosan áttemelte a játékszt a házigazdák hálóórán, amely így az üres kapuban kö-

tött ki (1-2). A gól után néhány perccel a hazaiak erőteljesen támadtak, nyomást gyakorolva a vendégkapura. Az akciók túlnyomó része azonban kaotikus és elhamarkodott volt.

A 79. percben Harkó ígéretes szögéből mellé lőtt, majd a találkozó hajrájában a szászrégeniek Murar révén két egyenlítősi lehetőséget is elpuskáztak: a 83. percben Cîrlejan jobb oldali beadásából két-három méterről fölé, majd a 90+3. percben pár méternyírról mellé fejt.

A régi legénység összességében eléggé halvány teljesítményt nyújtott a mérkőzésen. Noha a tabellán a forduló előtt elfoglalt 2. pozíció dicséretes és komoly fegyvertény, kissé meglepő a csapat valódi ütőképességét illetően.

Ma a Románia-kupában

* 15.30 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2: CSM Alexandria – Konstancai FCV Farul
* 18.15 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Újszentesi CSC – Bukaresti Rapid 1923
* 21.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1: Bukaresti Dinamo 1948 – Universitatea 1948 Craiova

Jegyzőkönyv

3. liga, IX. csoport, 8. forduló: Szászrégeni CSM Avântul – Gyulafehérvári Unirea 1-2 (1-1) Szászrégen, Avántul-pálya, napsütéses időjárás, mintegy 250 néző. Vezette: Robert Mormeci (Brassó) – Claudiu Giurgiu (Kolozsvár), Cristian Gozman-Pop (Nagyvárad). Ellenőr: Ștefan Marius (Szászváros), Adrian Voica (Beszterce). Gólszerzők: R. Suciú (7.), illetve: I. Cîrloanță (4., 69.).

CSM Avântul: Raica – Bugnar, R. Suciú, D. Chirilă, S. Bucur, (60. Șerbănați), Truța, Enescu, Harkó, M. Pop (60. Chirlejan), R. Bucur (67. Panga), Murar.
Gyulafehérvári Unirea: Iovicin – Bârdea, Dehelean, Benkírat, Codrea (9. Onet), Málna, Ivan (60. Cristea), Sebaș, Gircov (77. Mokou), Indrei, Cîrloanță.

Eredményjelző

* Szuperliga, 14. forduló: Chindia Târgoviște – CS Mioveni 1-0, Bukaresti FCSB – Aradi UTA 2-1. Az élcsoport: 1. Konstancai FCV Farul 33 pont, 2. Bukaresti Rapid 1923 28, 3. Kolozsvári CFR 1907 22.
* 2. liga, 10. forduló: Temesvári Politehnica – Bodzavásári Gloria 1-1. Az élcsoport: 1. Dês 21 pont, 2. Bukaresti CSA Steaua 20, 3. Jászvásár 20.

A bajnokság állása

1. Vajdahunyad	8	8	0	0	22-5	24
2. Nyárádtó	8	5	0	3	15-10	15
3. Kudzsir	8	4	3	1	13-8	15
4. Szászrégen	8	4	1	3	11-10	13
5. Gyulafehérvári CSU	8	2	4	2	7-8	10
6. Gyulafehérvári CSM Unirea	8	2	3	3	9-15	9
7. Marosújvár	8	2	2	4	14-16	8
8. Kolozsvári Sănătatea	8	2	1	5	15-20	7
9. ACS Marosvásárhely	8	1	3	4	12-15	6
10. Kolozsvári Viitorul	8	1	1	6	3-14	4

Eredményjelző

Női labdarúgó 1. liga, 5. forduló: Kolozsvári FC Universitatea – Resicabányai Banat Girls 4-0, Temesvári Politehnica – Galaci Universitatea 18-0, Bukaresti Fair Play – Bukaresti Carmen 0-6, FK Csíkszereda – Nagybányai FF 4-0, CSM Alexandria – ACS Marosvásárhely 2-0, Székelyudvarhelyi Vasas Femina – Aradi Piros Security 3-1.

A fegyelmi bizottság döntése értelmében a 4. fordulóból a Nagybányai FF – Bukaresti Fair Play mérkőzés eredményét (a pályán: 1-2) 3-0 arányban könyvelik el, a Fair Playtől pedig (minő ironia, tekintve a csapat nevét) hat büntetőpontot levonnak. A mentőautó hiánya miatt elmaradt Resicabányai Banat Girls – Székelyudvarhelyi Vasas Femina mérkőzést november 12-ére újraütemezték, miután a fegyelmi bizottság elfogadta a házigazdák magyarázatát.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Lejárt a jelszavak ideje?

Az Apple telefonokra tervezett szoftvere, az iOS szeptember 12-én frissült, ekkor jelent meg az iOS 16, amely számos új dolgot hozott. Egy-egy új kiadás kapcsán, legyen szó termékről vagy szoftverről, a gyártók általában elmondják, hogy ez most valóban rengeteg új dolgot hozott, még akkor is, ha a valóságban nem így néz ki a helyzet. Azonban az iOS 16 valóban számos újítást hozott, körülbelül akkora lépés ez, mint egykoron az iOS 7 volt, amely lényegében átszabta a rendszert. Rengeteg testre szabási lehetőséget is kaptak a felhasználók, amelyek egészen eddig nem igazán voltak jellemzőek az Apple-re. Arra is van lehetőség, hogy a zárolt képernyőn különféle beállításokat végezzünk, továbbá a fotók terén is

sok az újdonság, mint például az intelligens kijelölés.

Viszont az iOS 16 egy olyan funkciót is hozott az iPhone-okra, amely a jelszavakat hivatott eltörölni. Ezt a funkciót Passkeys, avagy jelkulcsok névre keresztelte az amerikai gyártó. Ez biztonságosabb és gyorsabb módot kínál arra, hogy a jelszavaink megadása nélkül jelentkezünk be a különböző fiókjainkba. De miért is jó ez a felhasználóknak? Hogy ezt kiderítsük, nézzük meg, hogy mire is jó a Passkeys.

Lényegében egy új hitelesítési módszer, amely azért jött létre, hogy a jelszavakat kiváltsa. A történetben az a legérdekesebb, hogy ez nem az Apple partizánakciója, hanem a Google-lel és a Microsofttal közö-

sen hozták létre, az úgynevezett FIDO-szabvány alapján. A FIDO egy rövidítés: a Fast Identity Online, magyarul gyors személyazonosság online. Ez teszi lehetővé, hogy a jelszavakat erősen kriptografikus műveletekkel helyettesítsük. Ez az iPhone-ok esetében a TouchID-t és a FaceID-t jelöli. De más okostelefonoknál is alighanem e két komponens valamelyike lesz, amelyet ki-válthatunk a jelszó beírásával.

A hagyományos, könnyen kitalálható, illetve kiszivárgó jelszavak helyett a Passkey egy olyan, az eszközön tárolható azonosító, amelyhez ha hozzá akarunk férni, biometrikus hitelesítés szükséges. A kulcsok még a felhasználók számára sem láthatók, így a rossz szándékú hackerek számára szinte lehetetlen lesz a feltörés.

Az Apple nemcsak az iOS 16-ban, hanem az iPadOS 16-ban és a macOS Venturában is bevezette a Passkey-támogatást. A hitelesítő adatok az iCloudon keresztül szinkronizálódnak ugyanazon felhasználó készülékei között. Ha pedig egy olyan eszközön kell bejelentkeznünk, amely nem a miénk vagy legalábbis nem a mi Apple-ID-nk van beírva, akkor a saját eszközünkön tárolt kulcsból egy egyszer használatos QR-kódot generálhatunk, így arra az alkalomra egy másik eszközzel is be tudunk lépni.

Az Apple termékmarketingért felelős vezérigazgatója, Kurt Knight a következőket nyilatkozta a funkció fontosságáról: „A jel-

Passkey, illusztráció

Forrás: Apple

szavak kulcsfontosságúak annak a védelmében, amit ma online csinálunk, a kommunikációtól kezdve a pénzügyekig. De egyben a legnagyobb támadási felület és biztonsági rés is, amellyel a felhasználóknak szembe kell nézniük”.

Ezért szorgalmazta az Apple és a többi technológiai óriás, hogy jöjjön létre egy olyan alternatíva, amely biometrikus azonosítást használ, és végponttól végpontig tartó titkosítással bír. Természetesen az újdonság kapcsán rengeteg a szkeptikus, de a Passkey-nek van esélye arra, hogy elterjedjen, hiszen mostanra már szinte az összes okostelefon-felhasználó olyan készülékkel rendelkezik, amelybe be van építve vagy az ujjlenyomat-olvasó vagy az arcfelismerő.

Az Apple jövőben várható A17-es processzora, illusztráció

Forrás: hasznaltalma.hu

Alig jelent meg az új, már még újabbról is hallani

Nincs is ebben semmi meglepő, hiszen ha visszagondolunk az előző évekre, ugyanez volt a trend. Csak éppen idén van egy nagy változás: az iPhone 14-es széria nagyon megosztó, hiszen ez az első termékcsalád, amelyben nem minden készülék kapta meg az Apple legújabb csipjét. A sima iPhone 14, illetve az iPhone 14 Plus a tavaly bemutatott A15-os processzort kapta, csak a Pro vonalat szerelték fel az új A16-os csippel. Ez sok embernél kiverte a biztosítékot, viszont a jövő évi iPhone kapcsán megjelent pletykák arra utalnak, hogy nem egyszeri alkalom volt, ahogyan azt sokan gondolták.

Az iPhone 14 családot is csak néhány hete

mutatták be, és Romániában például csak kevesen kapták kézhez a frissen és gyorsan előrendelt készüléket, sokan várják, hogy megérkezzen. Tehát ez a szóbeszéd még távolról sem biztos. Nyár elején szoktak megjelenni azok a híresztelések, amelyeket az idő aztán igazol szeptemberben. Persze ezzel együtt is szem előtt kell tartani, hogy az Apple évekre előre dolgozik, és a Nikkei Asia jelentése szerint a vállalat már most úgy döntött, hogy jövőben is követi az ideai stratégiát, azaz csak a Pro modellek kapják meg az új processzort. A jövőben várható sima iPhone 15 és iPhone 15 Plus az ideai A16-os csippel lesz szerelve.

iPhone 15 Ultra koncepció

Forrás: Ming-Chi Kuo

Azok, akik amiatt haboznak, hogy megvegyék-e az iPhone 14-et, mert a tavalyi csipet kapta, ne várjanak. Ez nem igazán fontos, különösen annak ismeretében, hogy az A15 és az A16 között alig van különbség teljesítményben, és mindkét csip magasan a konkurencia fölött áll.

Azonban nem ez az egyetlen pletyka, amely napvilágot látott a jövő szeptemberben érkező iPhone-ok kapcsán. Arról is hallani, hogy 2023-ra szinte egészen biztosan távozni fog az almás mobilból a Lightning. No persze nem azért, mert az Apple ezt szeretné, hanem azért, mert pár hónappal a piaci debütálást követően életbe lép az az európai uniós törvény, amely kimondja, hogy az EU tagországaiban csak és kizárólag USB-C töltő csatlakozóval szerelt készüléket lehet piacra dobni. Ebből következik, hogy az iPhone 15 termékcsalád tagjai minden bizonnyal USB-C aljzattal fognak érkezni, már ha az Apple nem dönt úgy, hogy betömi a lyukat, és csak vezeték nélküli, illetve MagSafe töltést fog támogatni az új iPhone-oknál, bár erre kicsi az esély. Már csak azért is, mert a jelenlegi vezeték nélküli töltési technológia lassú, ilyen módon mindössze 15 W-tal lehet táplálni a készüléket, miközben a konkurenciánál már régóta 50-60 W a standard, de vannak olyan androidos készülékek is, amelyek 120 W-tal lehet tölteni vezeték nélkül.

További híresztelés, hogy jövőben nem érkezik iPhone 15 Pro Max, a készüléket ugyanis átkeresztelik, és Ultra néven kerül piacra, ami így jobban passzolna az idén megjelent Apple Watch Ultrához. A készülék a

források szerint több exkluzív újdonságot fog felvonultatni. Ilyen lesz egyebek mellett a 8K-s videófelvétel vagy a periszkópos zoomkamera, amely az előzetesek szerint 5-6-szoros optikai zoomra lesz képes. Nem hangzik rosszul, de meg kell jegyezni, hogy egyes riválisok már 10-szeres optikai zoommal büszkélkednek.

A jövőben érkező csúcstelefonban az akkumulátor is teljesen megújul, ami az új hardverrel kiegészülve akár 3-4 órával hosszabb üzemidőt is biztosíthat. Ezek eddig mind jó hírek, viszont az már kevésbé szívet melengető, hogy az új készülék minden bizonnyal 100 dollárral többre fog kerülni, mint a pár hete bemutatott iPhone 14 Pro Max. Az almás cég védelmében hozzá kell tenni, hogy az árak már jó ideje nem emelkedtek, csak éppen a dollár-lej árfolyam ugrott az egekbe, ez pedig megéreződik az iPhone-ok árain is.

Arról is hallani, hogy az új iPhone-on már csak egy nagyon apró kameralyuk lesz, azaz az idén bemutatott Dynamic Island is eltűnik a képernyőről, pontosabban átkerül a nem Pro modellekre. Az apró kameralyuk egyben azt is jelenti, hogy az Apple képes lesz megoldani, hogy a FaceID érzékelője a kijelző alá kerüljön. A kisebb kivágás kapcsán még kérdéses, hogy sikerül-e már jövőre összehozni, vagy 2024-ig kell rá várni.

Osszességében, ha a mostani pletykák fele igaz, jövőben érdekes csúcs-iPhone-nal fogunk találkozni. A rosszabb hír, hogy ha a dollárárfolyam ilyen szinten emelkedik a továbbiakban is, kevesen tudják megengedni maguknak az új készüléket.

A kérdőív ötödik pontja

Kuszálík Péter

Virtuális fórum című cikkemben az RMDSZ városi szervezete által szervezett „Városi konzultáció”-ról írtam (*Népújság*, szept. 27.), most visszatérek a kérdéskörre. Az elképzelés szerint a lakossági fórumok és a kitöltött kérdőívek segítségével az RMDSZ helyi szervezete megismerné a vásárhelyieket foglalkoztató gondokat, ugyanis ezek korántsem egyeznek meg a hivatal által ismert problémákkal. [Ez nem pletyka – hivatalos forrásból tudom: Portik Vilmos alpolgármesterünk álmélkodva vette tudomásul, hogy az illetékesek nem ismerik a lakosság köznapjait (*Népújság*, szept. 21.), ezért (is) kellett a konzultációt megszervezni.]

Magától értetődő, hogy csupán a saját hátsókerékbe tartozó problémákat fogják majd megoldani. Nem sietősen, hanem a Pató Páltól tanult módszer szerint („ej, ráérünk arra még!”) – természetesen hozzá, az eddigi tapasztalataim alapján.

Napirend előtt egy régóta ismert, de most frissen fölukkant téma. A csütörtök déli nagy zápor idején a 'Novi 7' piac és az 'Unicsarok' között az ilyenkor megszokott módon tudunk közlekedni: szorosan a fal mellett, ugyanis az úttesten vágató autók úgy fröcsköltek, mintha cseberből zúdították volna a vizet a gyalogosokra. – Elképzelem, hogy a panaszmólvastán miként reagálnak majd a városházi illetékesek. X. éceszgeber javaslata: „Tessék száraz időben kimenni a házból.” Y. elhárítási felelős válasza: „Az útszakaszt még Gyurcsány idejében javították, nem mi vagyunk a felelősök azért, hogy a víznyelők rossz helyen és csekély számban lettek kialakítva.”

Térjünk a címben kijelölt tárgyra. A lakossági fórumon osztogatták (de az interneten is megtalálható, ha jó helyen keresik) azt a kérdőívet, amelynek az 5. kérdése így hangzik: „Ön szerint melyek azok a meglévő problé-

mák a lakónegyedben, amelyekkel sokkal többet kellene foglalkoznia a városvezetésnek: a) kaotikus közlekedés; b) lehetetlen parkolás; c) közbiztonság; d) utak javítása; e) egyéb.”

A kérdőív összeállítója tudja, hogy baj van, de szeretné a lakosság véleményét is tudni, nehogy valamely titkos – vagy eddig nem ismert – tényező (pl. az albérlők zajos életmódja) felborítaná a 'megoldandó dolgok toplistája' sorrendjét.

Vegyük sorra az 5. kérdés szeplőcskéit. Aszongya: a városvezetésnek „sokkal többet kellene foglalkoznia” a gondokkal, utána rögtön ott van a kaotikus közlekedés. Ha attól kaotikus, hogy a városvezetés foglalkozik vele, akkor tegyék félre, és magától megoldódik. Mert nem mindegy az, hogy „foglalkozunk vele” vagy „meg akarjuk oldani”.

Van erre egy történelmi közhely, Sztálin generalisszimusz szerint a *kisebbségi kérdés* megoldása tulajdonképpen vagonkérdés. Ennek okán nyugtatgattam 20-25 évvel ezelőtt azokat, akik a magyar kisebbség helyzetét akarták megoldani: „jobb, ha csak kezeljük, mert a megoldás túl fájdalmas lenne”. Nem kell mondanom: a közlekedés 'káosztalanítása' is fájdalmas lesz. Érvényt kell szerezni a közlekedési törvénynek, és könyörtelenül büntetni kell; de nem hatra-vakra, hanem civilizáltan: pontosan és jogosan.

A tiltás önmagában semmit sem ér, ellenőrzések során kell kiszűrni és megbüntetni a vétkeket. Ahogy velem szemben is eljártak. Nem most, hanem kb. 15 évvel ezelőtt. Húsvétvasárnap reggeliben a néptelen utcán haladtam, s a piac előtt úgy mentem át a zebrán, hogy nem nyomtam meg a gyalogosok által működtetett közlekedési lámpa gombját, és 'a piroson' mentem át. Láttam ugyan, hogy valami ötven méterre ott áll a rendőrautó, de nem hittem volna, hogy ilyen fürgék. A sofőr beindította a gőzkürtöt, és elém vágott a Romanu Vivu utca sarkán (ha nem villogtat és szirénázik, akkor nem lépheti át a kettős zá-

róvonalat, ugyebár). Hogy én miért a piroson? Mert se jobbról, se balról nem láttam autót közlekedni, biztonságosan átkelhettem... A törvény nevében jegyzőkönyvet írtak, s én 48 órán belül kifizettem a büntetést.

Megjegyzem, ez a lesben állós módszer a Ceau-korszakból maradt fenn, egy ideje viszont nagytítóval sem találni rendőrt az utcákon. Hova tűntek szorgos rendőreink? Nem láttam még vezetést közben telefonáló személy megbüntetését; nem láttam hetenként háromszor radarozni a város területén; Marosszentgyörgy területén pedig naponta (cukrot adnék annak az úrvezetőnek, aki 55 km/h alatti sebességgel megy, és nem hetvennel). A minap a Víztelep utcában jártam, s egy járdát sepregető (ott született és felnőtt) bácsi válaszolta a környéket dicsérő véleményemre: „ez csak volt a város legszebb utcája, most a reggeli csúcsforgalom idején autósztáda lett belőle, ahol nyolcvanasal döngöttek a nagy autók közlekedő kisemberek”. Mi a megoldás? A „30-as zóna” közlekedési tábla.

A kérdőív b) pontja: „lehetetlen parkolás”. Mit értenek ezen? Azt, hogy a munkanapok délelőttjén lehetetlen parkolóhelyet kapni a belvárosban, vagy azt, hogy milyen lehetetlen helyeken képesek parkolni az autósok? Szerintem nem mindegy.

Azért nincs elegendő parkolóhely, mert 1. a belváros utcahálózata a 18-19. század folyamán alakult ki, s az akkori igényeknek jól megfelelt (tova 1989-ig); 2. a város gazdái 1990 után nem tudták/ nem igyekeztek megoldani ezt a problémát (a Poklos-patak partján megkezdett parkolóház építése x esztendeje megállt; új építkezés csak a távlati tervek között szerepel); amíg nincs a várost megkerülő körgyűrű, amely kizárná a teherforgalmat, addig nem is lehet jobbulást várni; 3. az autósok önmaguk okozzák a zsúfoltságot, ráadásul esztelenek, lusták, pimaszok és fegyelmezetlenek (tisztelet a kivételnek). (A Köteles – Bolyai sarkon felszedték a parkolási akadályt; a Márton Áron – Bolyai sarkon

– és harminc más helyen – sem tartják be a törvényt: nem lenne szabad úgy megállni, hogy a gyalogosokat az úttestre kényszerítsék stb.)

Barcelona kétmillió város, de fluid a formája, mert a közlekedők 30-40%-a robogóval jár (amelyeket a járda szélén is lehet állítani), a többi pedig olcsó kisautókkal furikázik, nem utcacirkálókkal, mint a mi flaneló krözusaink. A benzin ára sem tudta/ tudja csökkenteni a belvárosi zsúfoltságot. Meg aztán: városunkban el sem lehet képzelni, hogy egy ezer férőhelyes P + R parkoló lenne a főtértől 462 méterre, s a belvárosi tisztviselők hat perc gyaloglás árán jutnának el a munkahelyükre.

Tavaly nyáron fényképes cikket írtam tk. a füves részen parkoló autókról (K. P.: *Mettől meddig?* *Népújság*, 2021. aug. 17.). A fű még hagyján, de a sarat az ilyenek hordják szét a városban. Tizennégy hónap telt el, semmi sem történt. Konzultáción és fórumokon minket kérdeznek, de a megoldás nem nálunk van.

Zárórákora jelentem: hétfőn – 2022. okt. 17. –, reggeli kilenckor két szaki érkezett a blokunk előtti játszótérre, és felmérték a terepet: digitális meg lézeres izékkal. Kértem tőlük: mit építenek ide? Nem tudják, őket mérni küldték. Ahhoz képest, hogy nem ezt kértük, igen operatívan dolgoznak. Mi azt kértük, hogy tegyenek ki egy információs táblát, ami megtiltaná a játszótéren való focizást. Írásban, dátummal: az újságban (K. P.: *Kölyök a forró bádógtetőn*, *Népújság*, aug. 16.), valamint két beadványban, a városházán iktatva (62.225/aug. 17. és 73.482/szept. 27.).

Ehhez képest most terepezés zajlik. Hogy miből építkeznek majd, azt nem tudom, csak azt, hogy a Béke utca 70-es számú blokk külső szigetelése kétszer állt le a nyáron/őszszel, mert a vállalkozók nem kapták meg a pénzüket a városházától.

Várom a városháza illetékesének válaszát!

INGYEN

KIOSZTUNK 1000 DARABOT

a miniatűr hallókészülékekből, amelyek mindössze 4 perc alatt megszüntetik a süketülést és a fülzúgást

EZ NEM FÉLREÉRTÉS – JÓL OLVASOD

Ha 1920 és 1990 között születél, és:

- folyamatosan úgy érzed, hogy mások nem beszélnek tisztán,
- nem tudsz lépést tartani a beszélgetés folyamával, amikor többen beszélnek,
- egyre hangosabbra állítod a tévét és a rádiót,
- zúg, sípol vagy sziszeg a füled,
- egyre több embert kérsz arra, hogy ismétlje meg, amit mondott,

...vedd át a neked járó hallókészüléket, amely minden típusú hallásproblémára ajánlott. A szakemberek el vannak ragadtatva tőle. A hallókészülék teljesen a fülbe illeszkedik, és mindössze 4 perc alatt megszünteti az előrehaladott süketiséget és fülzúgást.

Épp 1000 becsomagolt, terápiás hallókészülék hagyja el a raktárt. Mindegyik egy apró, diszkrét készülék, amelyet még közlelrol sem lát senki a füledben, és mindent hallani fogsz neki köszönhetően. A készülék használata nagyon egyszerű, így azonnal, minden előzetes előkészület nélkül használható. Ezeket a készülékeket TELJESEN INGYEN osztjuk ki – érkezési sorrendben – annak, aki 2022.10.29-ig telefonál. Nincs más dolgod, mint telefonon szóban megerősíteni születési dátumodat. Nem kell írásos nyilatkozatot benyújtandó.

Terápiás hallókészüléked beépített funkcióval rendelkezik a környezet valódi hangjainak szelektív elkülönítésére és hangosítására. Ugyanakkor elnémitja a fantomcsikorgást, -zajt és -recsegést, amelyek a belső fülben keletkeznek.

Miért adunk ajándékba olyan hallókészülékeket, amelyek 4 perc alatt, 100%-ban INGYENESEN visszafordítják a halláscsökkenést és a fülzúgást?

Nem vagyunk jótékonyági szervezet. Profiként a legjobb minőségű terméket kínáljuk, és biztosak vagyunk abban, hogy amint népszerűvé válik ez a visszatérítési akció, az ország minden részéről érkeznek hozzánk megrendelések.

Figyelem: Manapság számos hamisított terápiás mini-hallókészülék van a piacon. Ezeket nem szabad összetéveszteni eredeti készülékünkkel, amely intelligensen felismeri és csökkenti a fülzúgást, valamint felerősíti a valódi, környezetből érkező hangokat. A süketiség és fülzúgás visszafordításának várt eredménye csak az eredeti hallókészülék használatával érhető el.

NE KÉSLEKEDJ! Ezzel a lehetőséggel csak 2022.10.29-ig élhetsz!

Az összes hallásproblémát kezelő terápiás hallókészülék nem lesz elérhető egyetlen üzletben vagy gyógyszertárban sem. AZ „AKI KAPJA, MARJA” ALAPELV DÖNT. Javasoljuk, hogy siess, és hívd azonnal a következő számot: **034 4228101**, hogy biztosan jusson neked is az INGYENES készletből.

F O N T O S! A megszabott korlát háztartásonként egy hallókészülék.

(x)

A klímaváltozás veszélyezteti a természetes szén-dioxid-nyelőket

A legfrissebb adatok azt mutatják, hogy a természetes szén-dioxid-nyelők egyáltalán nem stabilak, a klímaváltozás pedig még sérülékenyebbé teszi őket, így esetenként akár szén-dioxid-kibocsátóvá is válhatnak – figyelmeztetnek a kutatók a Fluxes – Európai üvegházgáz-értesítő közelmúltban megjelent kiadványában.

„A természetes nyelők változó viselkedése egyértelművé teszi, hogy a szén-dioxid-mentesség eléréséhez a kibocsátás további csökkentésére van szükség” – hívták fel a figyelmet a kutatók az Integrált Szénmegfigyelő Rendszer (Integrated Carbon Observation System, ICOS) új kiadványában, melynek középpontjában az európai szén-dioxid-nyelők, például az óceánok és az erdők helytől és időtől függő változásai állnak – olvasható az ELKH kötetet bemutató közleményében. Az évenként megjelent kiadvány célja, hogy közérthető formában közölje a klímaváltozással kapcsolatos legújabb tudományos eredményeket.

Werner L. Kutsch, az ICOS főigazgatója beköszöntő szövegében azt írta: ahhoz, hogy megértsük, mitől halmozódik fel a szén-dioxid a légkörben, először meg kell értenünk, mennyire összetettek az ezt okozó anyagáramok. Ezt tárja az olvasó elé a Fluxes első kötete.

A közleményben kitértek rá, hogy a földi átlaghőmérséklet emelkedését kísérő éghajlati válság a légköri üvegházgázok koncentrációnövekedésének következménye. A legfontosabb üvegházgáz, a szén-dioxid mennyiségét három jelentős áramlás befolyásolja: a szárazföldi ökológiai rendszerek általi kibocsátás és elnyelés, az óceánok általi kibocsátás és elnyelés, valamint a fosszilis tüzelőanyagok elégetéséből származó kibocsátás.

„A szárazföldi ökoszisztémák és az óceánok – mint természetes nyelők – eddig felvették a fosszilis tüzelőanyagokból származó kibocsátás felét. Korántsem biztos azonban, hogy ez a közeli vagy a távoli jövőben is így marad” – figyelmeztetnek a kiadványban a szakemberek.

Az ökológiai rendszerek megkötik a légköri szén-dioxidot, és elraktározzák a növényekben és a talajban. Ugyanakkor a növények légzése és a talajlégzés révén, vagy a tüzesetek következtében maguk is kibocsátanak szén-dioxidot. Ha a megkötés nagyobb mértékű, mint a kibocsátás, akkor az ökoszisztéma összességében nyelőként működik. Ezt a kényes egyensúlyt könnyen megzavarja az emberi tevékenység, így az erdők kivágása, a zöldterületek letarolása, illetve a talaj széntartalmát kimerítő mezőgazdasági eljárások. Ez az egyensúly azonban az éghajlati változásokra is rendkívül érzékeny.

Az ICOS adatai megmutatják, hogyan reagálnak az ökológiai rendszerek az éghajlatban és a földhasználatban bekövetkező változásokra.

Mint rámutatnak, a szárazföldi szén-dioxid-nyelők meggyengülése vagy éppen kibocsátóvá válása komoly akadályt emelhet a karbonsemlegesség elérésére tett társadalmi erőfeszítésekkel szemben.

Az óceánok hatalmas szén-dioxid-nyelők, amelyek a fosszilis tüzelőanyagból származó mennyiség egynegyedét megkötve mérséklék a felmelegedést. A szakembereknek azonban nincsenek ismereteik arról, hogy az éghajlat melegedése esetén milyen hosszú ideig marad meg ez a felvőképesség.

A közlemény szerint az emelkedő hőmérséklet és a változó klíma miatt megváltozik az óceánokban az oldott állapotban tárolt szén-dioxid mennyisége. Az óceánokban zajló szén-ciklus megértéséhez és a jövőbeli előrejelzések készítéséhez ezért mindenképpen szükség lesz egy komoly megfigyelőrendszer kiépítésére.

Felhívják a figyelmet arra, hogy az éghajlatváltozás miatt a természetes szárazföldi és óceáni szén-dioxid-nyelők egyre sérülékenyebbé válnak. A probléma megoldása érdekében drámai módon kell csökkenteni a fosszilis tüzelőanyagok általi kibocsátást.

A légköri szén-dioxid-koncentráció emelkedése nem lineáris, a mért értékek az évszakokhoz köthető változásokat és a mérőhelytől függő eltéréseket mutatnak. A szén-dioxid görbéje minden év tavaszán csúcsot ér el, és minden nyáron visszaesik. A csökkenés az európai szárazföldi ökoszisztémának, azaz a tavasszal éledő és nyáron zöldellő természet nagy szén-dioxid-megkötő képességének köszönhető. Emellett az adott helyen éppen jellemző időjárás az egyes évek görbéi között is jelentős eltéréseket eredményez.

A fosszilis tüzelőanyag felhasználásából származó kibocsátás szintén változik az idő és a hely függvényében, ráadásul a légkörben folyamatos keveredés zajlik. Az említettek miatt egy széles körű, a Föld egészére kiterjedő üvegházgáz-megfigyelő rendszer mielőbbi létrehozását sürgetik a kutatók, amelyhez az európai ICOS által működtetett infrastruktúra jó példaként szolgálhat.

„A jelenleg zajló globális klímaválságban a légköri szén-dioxid növekedési üteme lesz a siker fokmérője. Gyors cselekvésre van szükség, hogy a hőmérséklet növekedését a párizsi éghajlatvédelmi egyezménynek megfelelően 1,5 Celsius-fok alatt lehessen tartani. A döntéshozóknak merész és határozott lépéseket kell tenniük, hogy önmérsékeltre ösztönözzék a társadalmat, és így csökkenteni lehessen az emberi tevékenységből eredő üvegházgázok mennyiségét. A globális üvegházgáz-megfigyelő rendszer azzal segíti a klímavédelmi intézkedéseket, hogy tudományos alapot ad a döntésekhez” – mutattak rá a szakemberek.

Magyarország 2022. január 1-jétől vált az ICOS európai konzorciumának teljes jogú tagjává. Az ICOS mérőhálózatához tartozó, jelenleg egyetlen magyarországi mérőállomást a hegyhátsági tévétornyon az ELKH Atommagkutató Intézet (ATOMKI) működteti, emellett az ICOS Hungary elnevezésű magyar konzorcium koordinálása is az ATOMKI feladata. (MTI)

Az Európai Parlament sürgősségi intézkedést kért az energiaválságra

A nagy energiaszámlák „súlyos válságot” jelentenek, az árak emelkedésének oka pedig, hogy az EU túlzottan függ az orosz importtól – jelentette ki egy október 12-i Facebook live interjúban Morten Helveg Petersen, a Renew Europe képviselőcsoport tagja, az EP energiaügyi szakbizottságának alelnöke.

„Ez mindannyiunk számára, akik évtizedek óta függünk az olcsó oroszországi importtól, ébersztő. Ennek vége. Valóban függetlenné kell válnunk” – mondta, hozzátéve, hogy az Oroszországból származó energiától való túlzott függés hibának bizonyult.

Petersen szerint a tagállamoknak súlyos döntéseket kell hozniuk. „A kormányok Európa-szerte segíteni akarnak az embereknek”, de ez olyan helyzetekhez vezethet, amikor a nemzeti támogatások torzítják az egységes piacot, és egyeseknek előnyt biztosítanak mások kárára.

A Parlament október elején fogadott el egy állásfoglalást, amelyben sürgősségi intézkedéseket sürgetett az emelkedő energiaárak kezelésére, beleértve a vezetékes gázimport korlátozását. Szeptemberben a képviselők azt követelték, hogy a megújuló energiaforrások részaránya 2030-ra a jelenlegi 32%-ról emelkedjen 45%-ra.

Rövid távú intézkedések

Az energiavállalatok bevételeinek újraosztása segíthet a válság kezelésében. Mivel a gázárak nagymértékben meghatározzák a villamosenergia-árak szintjét, minden olyan energiatermelő, aki más, alacsonyabb költségű energiaforrásokat használ, jelenleg nagy nyereséget termel. „Joggal mondhatjuk, be kell avatkoznunk, hogy a nyereség egy részét újraosszuk” – mondta Petersen.

Ugyanakkor rámutatott annak kockázatára, hogy az energiapiac átalakítása visszavetheti a megújuló energiaforrásokba történő beruházásokat, amikre pedig szükség van. „Ha [a befektetők] úgy érzik, hogy a politikusok évente vagy minden második évben szabályozni akarnak, és valami mást csinálni, akkor félek, az stabilitási gondokat okozna a közép-távú döntéseikben.”

Véleménye szerint a tagállamoknak egységként, közösen kellene vásárolni, ahelyett, hogy egymást túllícitálva szereznek be a gázt, ez ugyanis csak „tovább növelné az árakat”.

Morten Helveg Petersen

Forrás: europarl.europa.eu

Energiárak és klímacélok

Petersen szerint az energiaárak emelkedését újabb oknak kell tekinteni arra, hogy az EU folytassa az energiaforrások diverzifikálását a fosszilis tüzelőanyagoktól.

Figyelmeztetett arra is, ne költünk több milliárd eurót olyan fosszilis tüzelőanyag-projektekre, amelyek hamarosan feleslegessé válhatnak az EU zöldmegállapodásának előretörésével. (Forrás: Euronews)

Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület szervezésében

Polgármesteri Hivatal társ-finanszírozásával

Operett est

Kultúrpalota nagyterme

2022. október 22, 18 órától

Fellépnek: Trozner Kincső, Buta Árpád,

György Levente, Tasnady Ádám és Madaras Ildikó

Meghívottak: Dancs Annamária és Laki Péter

A Budapesti Operettszínház énekművészei

Műsorvezető: Nagy István

Zongora – Santa Huba

Hegedű – Fülöp Alajos

Nagybőgő – Kostyák Márton

Ütőhangszerek – Gombocz Avar

Közreműködik: Napsugár Néptánc Együttes

A RÉSZVÉTEL DÍJTALAN - Az adakozást elfogadjuk!

Helyjegyek a Kultúrpalota pénztáránál válthatók!

Kedd – Péntek: 9.00 – 15.30. Telefonszám: 0365-451 034

Támogatók:

S.C. TAK AGROZOOT SRL

S.C. FITOSERV SRL

Principul de organizare în mediul nostru este Primatul Măiestriei. Măiestria este o calitate care se dobândește prin practică și experiență. Este o calitate care se dobândește prin efort și perseverență. Este o calitate care se dobândește prin pasiune și dedicare.

Amos non est in integrum reparabilis. In integrum reparabilis est in integrum reparabilis.

Média Támogatók:

e-NÉPÚJSÁG.ro

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS, „A közúti rendszer javítása a DJ142 megyei úton, Dicsőszentmárton - Balavásár 10+345-10+645 kilométerszelvény, Maros megye” projekt titularisa, értesíti az érdekelteket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség döntött a terv besorolásáról: a környezetre való hatás értékelése nélkül kivitelezésre javasolja Maros megyében, Mikefalva település területén. A besorolási döntés tervezete és az azt megalapozó indoklás tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídveg utca 10. sz. alatti székhelyén hétfőn 9-15 és keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a következő internetes oldalon: <http://apmms.anpm.ro>. Az érdekeltek a besorolási döntéstervezetre vonatkozó hozzászólásaikat/megjegyzéseiket elküldhetik a hirdetésnek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

A Maros megye, Marosvásárhely, Retezatului utca 12. szám alatti székhelyű HOLBACH és RÓZSA KÖZJEGYZŐI IRODÁBAN iktatták NAGY VASILE hagyatékát, aki 1948. január 1-jén született Marossszentgyörgyön, Maros megyében, utolsó lakhelye: Marosvásárhely, Maros megye, 2021. január 12-én elhalálozott.

Ezennel beidézük az elhunyt lehetséges örököseit, felszólítva őket, hogy 2022. november 22-én 10 órára jelenjenek meg a Maros megye, Marosvásárhely, Retezatului u. 12. szám alatti székhelyű Holbach és Rózsa Közjegyzői Irodában – tel. 0265/268-518 –, NAGY VASILE hagyatékának letárgyalása érdekében. (23276-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

36 m²-es, MÁSFÉL SZOBÁS, bútorozatlan garzonlakás kiadó hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (17366)

JÓKÍVÁNSÁG

Dr. TÖRÖK ÁRPÁD sebész főorvosnak boldog születésnapot, sikeres munkálkodást kívánunk volt páciensei: id. V. István, ifj. V. István, P. György, K. György. (17538-I)

ELADÓ ház a Săliște utcában (régii Tudor negyed): 4 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, előszoba, pince, garázs, 446 m² területen. Érdeklődni a 0745-506-414-es telefonszámon, 16-20 óra között, kivéve szombaton. (17528-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK építkezési munkát, tetőjavítást, cserépforgatást, vakolást, meszelést. Raktáron van anyagunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0763-136-737, Zoli. (17193)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17385-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17202)

HÁZVEZETŐNÖT keresünk. Munkaprogram 2-4 óra naponta, fizetés megegyezés szerint. Helyszín: Kövesdomb. Tel. 0745-791-281. (17549)

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlését vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

ELADÓ 10 ha szántó föld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (17408-I)

ELADÓ engedélyezett garázs a Gloriei utcában. Tel. 0740-478-452. (17533-I)

LAKÁS

ELADÓ kertés ház Havadtőn 8 ár telekkel (2 szoba, konyha, kamra, pince, gáz, villany, víz), aszfaltozott utcában. Irányár 27.000 euró. Tel. 0744-131-927. (p.)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256)

A VETA KFT. fröccsöntő gépekre alkalmaz SZAKKÉPZETLEN MUNKAERŐT három váltásba. Vonzó bérezést és ételjegyeket ajánlunk. Tel. 0788-481-753. (23259-I)

MAGÁNCÉG MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ügy voltál jó,
ahogy voltál,
csak még élnél,
csak még volnál.”

Fájó szívvel emlékezünk október 18-án FERENCZI FERENCRE halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Isten nyugtassa békében! Felesége, leánya és két unokája. (17487-I)

Fájó szívvel emlékezünk
GÁLFI MÁRIÁRA

szül. Tordai halálának 19. évfordulóján. Köszönjük, hogy éltél, és minket szerettél. Nem haltál meg, csak álmolni mentél. Szívünkben itt él emléked örökre, ha látni akarunk, felnézünk az égre. Emlékét őrzi lánya, unokái és azok családja. (17471)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, anyós, nagymama, sógornő, a marosvásárhelyi Készruhágyár volt dolgozója, NAGY ÁGNES életének 79. évében, október 15-én csendesleg megpihent. Drága halottunkat október 18-án, kedden 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi Jeddí úti temetőben, református szertartás szerint. Gyászoló férje és két fia családjukkal. (17551-I)

Fájó szívvel búcsúzunk a maros-járai születésű FÜLÖP KÁROLYTÓL. Isten nyugtassa békében! Húga, Margit és családja, unoka-testvérei, rokonai. (17535-I)

Fájó szívvel emlékeztünk október 15-én PUSKÁS KLÁRÁRA, a drága jó édesanyára, testvérre, rokonra halálának első évfordulóján. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. „Lelke békére talált S nyugalmat odaát. Soha nem feledjük, Örökké emlékezünk.” Emlékét szeretettel és hálával őrzi szeretett fia, Csabi, testvére, Magda, a rokonok és ismerősök. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (p.-I)

„Ha emlegettek, köztetek lesztek, szeressétek egymást, ahogy én szerettelek. Ne sírjatok, én már nem szenvedek, a fájdalom az, hogy nem lehetek veletek. Búcsúztam volna, de erőm nem engedett, csak a szívem súgta halkan: isten veletek.”

Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, apatárs, sógor, rokon, jó szomszéd, jó barát,

id. CSUHA ANTAL nyugdíjas, volt cukorgyári mozdonyvezető életének 76. évében visszaadta lelkét Teremtő Urának. Drága halottunk hamvait folyó hó 18-án, kedden 13 órakor helyezzük örök nyugalomra, római katolikus egyházi szertartás szerint, a marossszentgyörgyi új sírkertben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (17537-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindenkinek hálással köszönjük, aki TIMÁR ÉVÁT utolsó útjára elkísérte, részvétét fejezte ki, fájdalmunkban velünk volt, virággal búcsúzott tőle és imádkozott érte. Gyászoló szerettei. (17547-I)

30

Fundatia Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

XXIV. BERNÁDY NAPOK

2022. október 18–28.

Meghívó

OKTÓBER 17–20

Tematikus diákvetélkedők: virtuális kincskeresés, sport- és képzőművészeti vetélkedők

OKTÓBER 27, CSÜTÖRTÖK

18,00 – Bernády Ház

Ünnepélyes megnyitó – az Alapítvány 30 éve

Kiállítás megnyitó: képzőművészeti kiállítás a földszinti-, fotókiállítás a tetőtéri galériában

„Galéria a Bernády Házban 3” – művészeti album bemutatója

OKTÓBER 28, PÉNTEK

10,00 – Református temető

Dr. Bernády György sírjának megkoszorúzása

10,15 – Bernády tér

Dr. Bernády György szobrának megkoszorúzása

12,00 – Bernády Ház

A diákvetélkedők nyerteseinek díjazása

18,00 – Kultúrpalota Nagyterme

A Bernády-émlékplakett átadása

„Azt meséld el, Pista!” – MÁCSAI PÁL, magyarországi színművész előadása

IN PARTENERIAT CU/
PARTNERSÉGBEN

CU SPRIJINUL / TÁMOGATÓK

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘMAROS
MEGYEI
TANÁCSMUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
MAROS MEGYEI MÚZEUM

MAROS

NÉPÚJSÁG

ERŐSÍTI
MAGYAR
TELEVÍZÓMAROSVÁSÁRHELYI
MŰKÖZMŰVELŐDÉSI
ALAPÍTVÁNY

TVR

TVR

ÉTV

METSZET

METSZET

MINDEN KEDDEN

21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A szövegben látható termékek csak szemléltető jellegűek

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Dr. Máté Gábor
és Dr. Gordon
Neufeld

Dr. Gordon Neufeld

A család ereje / Ragaszkodj a gyermekeidhez!

Stephen King
TÜZGYŰJTŐ

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
 - Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
 - Rendőrség - 0265/202-305
 - SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
 - Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal GYŰLAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
 - Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351 - 0265/263-351 - 0265/250-344 - 0265/468-658 - 0729-024-380 - 0751-114-307
 - Labor e-mail: marmed@armed.ro, www.marmed.ro
 - Dora Optics - 0733-553-976
 - Dora Medicals - 0265/212-971
 - Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
 - Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077 - 0365/404-664
 - Prefektúra - 0265/266-801
 - RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404
 - Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
 - 0800-500-929
 - vidék - 0265/929
 - Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-928
 - vidék - 0265/200-928 - 0800/800 928
 - Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
 - Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
 - Vasútállomás - 0265/264-284
 - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710 - 0265/263-865
 - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - és halottszállítás - 0758-047-604
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.